

Друга књига Самуилова

Давиду јављају за Саулову погибију

¹ Након Саулове смрти, Давид се вратио пошто је поразио Амаличане. Давид је остао у Сиклагу два дана.

² А трећег дана дође неки човек из Сауловог табора. Одећа му је била подерана, а на глави му је била прашина. Кад је дошао к Давиду, бацио се пред његове ноге.

³ Давид му рече: „Одакле си дошао?“

Овај му одговори: „Побегао сам из израиљског табора.“

⁴ Давид га упита: „Шта се догодило? Реци ми!“

Човек одговори: „Народ је побегао из битке, и много је од народа погинуло. Погинуо је и Саул и његов син Јонатан.“

⁵ Давид опет упита младића, који му је донео вест: „Како знаш да је мртав Саул и његов син Јонатан?“

⁶ Младић, гласник, одговори: „Десио се да сам се нашао на гори Гелвуји, а тамо, Саул се наслонио на своје копље, а бојна кола и коњаници га притисли.

⁷ Кад се осврнуо око себе, угледао ме је, па ме позвао. 'Ево ме!' – одазвах се.

⁸ Он ме упита: 'Ко си ти?'

'Ја сам Амаличанин' – одговорио сам му.

⁹ Он ми рече: 'Дођи, па стани овде и убиј ме, јер ме је обузела смртна мука, али је душа још у мени.'

¹⁰ Стао сам над њим и убио га знајући да неће преживети након пада. Потом сам узео круну која му је била на глави, и наруквицу с његове руке, и донео их овде своме господару.“

11 Тада је Давид зграбио своју одећу и раздерао је, а тако и сви људи с њим.

12 Јадиковали су, нарицали и постили до вечери за Саулом и његовим сином Јонатаном, за народом Господњим и за домом Израиљевим, јер су пали од мача.

13 Давид рече младићу који је донео вест: „Одакле си?“ Овај одговори: „Ја сам Амаличанин, син једног досељеног странца.“

14 Давид га упита: „Како се ниси бојао да усмртиш помазаника Господњег?“

15 Тада Давид позва једног од момака и рече му: „Дођи овамо и погуби га!“ Момак га удари и овај умре.

16 Давид му рече: „Твоја крв на твоју главу, јер су твоја уста сведочила против тебе говорећи: 'Убио сам помазаника Господњег.'“

Давид жали за Саулом и Јонатаном

17 Тада је Давид испевао тужбалицу за Саулом и његовим сином Јонатаном.

18 Рекао је Јудејцима да науче „Песму о луку“, која је записана у Књизи Праведника.

19 „Слава твоја, Израиљу, изгибе на твојим брдима!
Како падоше јунаци?

20 Не причајте то у Гату,
не објављујте по улицама Аскалона,
да се ћерке филистејске не радују,
да ћерке необрезаних не ликују.

21 О, горе гелвујске,
не падала роса на вас,
киша не натапала поља првина!
Јер штит јунака тамо је окаљан,
штит Саулов није уљем намазан,

- ²² већ крвљу палих, и салом ратника.
Лук Јонатанов није устукнуо,
мач Саулов није се вратио празан.
- ²³ Саул и Јонатан, у животу вољени и мили,
ни у смрти нису се растали.
Од орлова беху хитрији,
од лавова беху снажнији.
- ²⁴ Ђерке израиљске, за Саулом наричите,
који вас је у гримиз и лан одевао,
и златним вам накитом хаљине китио.
- ²⁵ Како ли јунаци падоше усред боја!
Јонатан је посечен на твојим брдима.
- ²⁶ Душа ме боли због тебе, Јонатане, мој брате;
драг си мени био веома,
љубав ми твоја беше чудеснија од женске љубави.
- ²⁷ Како падоше јунаци!
Како пропаде оружје!“

2

Давида помазују за цара Јуде

- ¹ Након овога Давид је упитао Господа: „Да ли да одем у један од градова Јуде?“
Господ му одговори: „Иди!“
Давид опет упита: „Куда да идем?“
Господ одговори: „У Хеврон.“
- ² Давид оде тамо горе. С њим су такође отишле и његове две жене, Ахиноама из Језраела и Авигеја, Навалова удовица из Кармила.
- ³ Давид је са собом повео и своје људе, сваког са својом породицом, и тако су се настанили у Хеврону.

⁴ Тада су дошли Јудејци и тамо помазали Давида за цара над Јудиним домом. А кад су Давиду јавили да су људи из Јавис-Галада сахранили Саула,

⁵ Давид је послао гласнике људима из Јавис-Галада и рекао им: „Нека вас Господ благослови, зато што сте учинили ово милостиво дело вашем господару, Саулу, сахранивши га.

⁶ Нека сад Господ искаже вама милост и верност. Пошто сте то учинили и ја ћу показати доброту према вама.

⁷ А сад се охрабрите и држите се мушки. Ваш господар Саул је мртав, а мене је дом Јудин помазао да им будем цар.“

Окршај Давидовог и Сауловог дома

⁸ Међутим, Авенир, син Неров, заповедник Саулове војске, узме Сауловог сина Исвостеја, одведе га у Маханајим,

⁹ и зацари га над Галадом, Асуром, Језраелом, Јефремом, Венијамином, и над свим Израиљем.

¹⁰ Исвостеју, Сауловом сину, било је четрдесет година кад је постао цар над Израиљем, а владао је две године. Ипак, дом Јудин је следио Давида.

¹¹ Давид је био цар у Хеврону над домом Јудиним седам година и шест месеци.

¹² Авенир, син Неров, и слуге Исвостеја, Сауловог сина, изађу из Маханајима и дођу у Гаваон.

¹³ А и Јоав, син Серујин и слуге Давидове изађу и сретну се са њима код гаваонског језера. Једни су стали с једне стране језера, а други са супротне стране.

¹⁴ Авенир рече Јоаву: „Хајде нека устану момци да се такмиче пред нама.“

„Нека устану!“ – рече Јоав.

¹⁵ Они устану и наброје се: дванаест за Венијамина, за Исвостеја и Саула, и дванаест од Давидових слугу.

¹⁶ Свако зграби свога противника за главу и зари му нож у бок, и тако заједно падоше. Зато се то место прозвало „Хелкат-Асурим“*, а налази се у Гаваону.

¹⁷ Тог дана је дошло до тешке битке, али су Авенир и Израиљци били поражени од Давидових слугу.

¹⁸ Тамо су била и тројица Серујиних синова: Јоав, Ависај и Асаило. Асаило је био хитрих ногу као срна у пољу.

¹⁹ Асаило је гонио Авенира; био му је за петама, не скрећући ни десно ни лево.

²⁰ Опазивши га иза себе, Авенир му рече: „Јеси ли то ти, Асаило?“

„Ја сам“ – одговори он.

²¹ Авенир му рече: „Скрени десно или лево, па ухвати једног од момака и узми његово оружје.“ Али Асаило није хтео да престане да га гони.

²² Авенир је опет рекао Асаилу: „Престани да ме гониш! Зашто да те саставим са земљом? Како онда да погледам твој брату Јоаву у лице?“

²³ Пошто је Асаило то одбио, Авенир га је тако ударио задњим делом копља, да му је копље прошло кроз леђа. Асаило је пао тамо и умро на месту. Ко год је дошао на место где је Асаило пао и умро, зауставио би се.

²⁴ Јоав и Ависај су и даље гонили Авенира. Сунце је било на заласку кад су дошли до Аме, која је насупрот Гије, на путу према гаваонској пустињи.

²⁵ Венијаминовци су се сврстали око Авенира у једну чету и зауставили се на врху једне узвишице.

²⁶ Тада Авенир довикну Јоаву и рече: „Зар ће мач довека прождирати? Зар не видиш да ће исход бити

* **2:16** Поље камења или поље оштрица мача.

погубан? И колико ће још проћи док не кажеш народу да престане да гони своју браћу?“

²⁷ Јоав рече на то: „Живог ми Бога, да ниси проговорио, народ би наставио да гони своју браћу све до следећег јутра.“

²⁸ Тада је Јоав затрубио у трубу, па је сав народ стао; нису више гонили Израиља, и нису се више борили.

²⁹ Авенир и његови људи су целе те ноћи ходали кроз Араву, па су прешли преко Јордана. Затим су прошли сав Витрон и дошли у Маханајим.

³⁰ А Јоав се вратио из потере за Авениром. Кад је окупио сав народ, приметили су да недостаје деветнаест Давидових слугу, и Асаило.

³¹ Давидове слуге су, пак, побиле три стотине шездесет Венијаминаоваца, који су били Авенирови људи.

³² А Асаила су однели и сахранили га у пећини његовог оца у Витлејему. Јоав и његови људи су ходали целе ноћи и дошли у Хеврон кад је свануо дан.

3

Гаваонска битка

¹ Дуго се водио рат између дома Сауловог и дома Давидовог, али је дом Давидов све више јачао а дом Саулов слабио.

² Давиду су се родили синови у Хеврону:

његов првенац Амнон, од Ахиноаме Језраелке,

³ други Хилеав, од Авигеје, удовице Навала из Кармила,

трећи Авесалом, син Махе, ћерке Талмаја, гесурског цара,

⁴ четврти Адонија, син Агитин, пети Сефатија, син Авиталин,

⁵ и шести Итрам, од Давидове жене Егле.

Ови су се родили Давиду у Хеврону.

Авенир се приклања Давиду

⁶ У току рата између дома Сауловог и дома Давидовог, Авенир је ојачао свој положај у дому Сауловом.

⁷ Саул је имао иночу по имену Ресфа, ћерку Ајину. Иствостеј рече Авениру: „Зашто си легао са иночком мога оца?“

⁸ Авенир се веома разгневио на Иствостејеве речи, па му је рекао: „Зар сам ја пасја глава из Јуде? И дан данас показујем оданост дому твога оца Саула, његовој браћи и пријатељима, и нисам те изручио у Давидове руке, а ти ми данас налазиш кривицу због једне жене.“

⁹ Нека Бог казни Авенира, и још више, ако не остварим за Давида оно што му се Господ заклео,

¹⁰ да ће пренети царство с дома Сауловог и успоставити престо Давиду над Израиљем и Јудом од Дана до Вир-Савеје.“

¹¹ Иствостеј се није усудио да каже ни реч Авениру јер га се плашио.

¹² Авенир је, затим, послао гласнике Давиду у своје име говорећи: „Чија је земља? Склопи савез са мном, па ћу ти помоћи да придобијеш сав Израиљ.“

¹³ Давид одговори: „Добро, склопићу савез с тобом. Међутим, захтевам од тебе једно: не појављуј се преда мном ако ми не доведеш Михалу, Саулову ћерку, кад дођеш да ме видиш.“

¹⁴ Давид је послао гласнике Иствостеју, сину Сауловом, говорећи: „Дај ми моју жену Михалу, коју сам испросио за стотину филистејских обрезака.“

¹⁵ Иствостеј је послао по њу, па ју је узео од њеног мужа Фалтила, сина Лаисова.

16 Њен муж је пошао с њом плачући иза ње све до Ваурима. Тада му је Авенир рекао: „Иди, врати се кући.“ И он се врати.

17 А Авенир је разговарао са израиљским старешинама. Рекао је: „Ви већ дуже времена тражите да Давид буде цар над вама.

18 Учините то сада, јер је Господ обећао Давиду: 'Руком свог слуге Давида избавићу свој народ Израиљ из руку Филистејаца и из руку свих њихових непријатеља.'“

19 Авенир је разговарао и са Венијаминовцима. Потом је Авенир пренео Давиду у Хеврону да је све то по вољи Израиљу и свем дому Венијаминовом.

20 Кад је Авенир са двадесет људи дошао к Давиду у Хеврон, Давид је приредио гозбу за Авенира и људе који су били с њим.

21 Авенир рече Давиду: „Спремићу се и поћи да окупим сав Израиљ за свог господара, цара, а они ће склопити савез с тобом, па ћеш владати над свиме што хоћеш.“ Затим је Давид отпремио Авенира, те је овај отишао у миру.

Авенирово убиство

22 Уто се врате Давидове слуге и Јоав из похода, доносећи са собом велики плен. Авенир није више био са Давидом у Хеврону, јер га је Давид отпремио у миру.

23 Кад је дошао Јоав и сва војска с њим, јавили су Јоаву: „Дошао је Авенир, син Неров, к цару који га је отпремио, па је отишао у миру.“

24 Јоав дође к цару и рече: „Шта си то учинио? Авенир је, ето, дошао к теби. Зашто си га отпремио? А сада је отишао.

25 Зар не знаш да је Авенир, син Неров, дошао да те обмане? Дошао је он да сазна твоје кораке и да открије све што радиш.“

26 Јоав изађе од Давида и пошаље гласнике за Авениром. Они су га вратили од студенца Сире. Но, Давид није знао за то.

27 Кад се Авенир вратио у Хеврон, Јоав га је повео у страну унутар градских врата да, тобоже, разговара с њим насамом, и онде му задао убод у стомак. Тако је Авенир умро зато што је пролио крв Јоавовог брата Асаила.

28 Касније, кад је Давид чуо о томе, рекао је: „Ја и моје царство смо довека невини пред Господом за крв Авенира, сина Неровог.

29 Нека кривица падне на Јоаву и на сав дом оца његовога. Не понестало у Јоавовом дому људи који пате од излива или губе, људи који се хватају вретена или гину од мача, и људи који немају хлеба.“

30 Тако су Јоав и његов брат Ависај убили Авенира, зато што је убио њиховог брата Асаила у бици код Гаваона.

31 Давид рече Јоаву и свему народу који је био с њим: „Раздрите своју одећу и обуците се у кострет, па наричите пред Авениром.“ И Давид је ишао за носилима.

32 Сахранили су Авенира у Хеврону. Цар је гласно плакао на Авенировом гробу, а плакао је и сав народ.

33 Цар је испевао тужбалицу за Авенира, рекавши: „Зар је требало да погине Авенир, као што луда умире?

34 Руке твоје не беху везане,
ноге ти не беху оковане,
а ти паде као од зликоваца.“
Сав је народ наставио да плаче за њим.

³⁵ Затим је сав народ дошао нудећи Давида да поједе нешто, док је још дан. Али Давид се заклео: „Нека ме Бог казни, и још више, ако окусим хлеба или нешто друго пре заласка сунца.“

³⁶ Сав је народ примио то к знању и било им је по вољи. И што год је цар чинио било је по вољи свему народу.

³⁷ Тог дана је сав народ, и сав Израиљ, увидео да цар није био умешан у убиство Авенира, Неровог сина.

³⁸ Цар рече својим слугама: „Не знате ли да је данас пао кнез и велики човек у Израиљу?“

³⁹ Данас сам још увек слаб, иако сам помазани цар. Ови људи, Серујини синови, прејаки су за мене. Нека Господ плати зликовцу по његовом злу.“

4

Исвостејево убиство

¹ Кад је Саулов син чуо да је Авенир умро у Хеврону, клонуле су му руке, и сав је Израиљ био у пометњи.

² А Саулов син је имао два заповедника својих чета. Један се звао Вана а други Рихав. Они су били синови Римона Вироћанина, из Венијаминовог племена. Вирот се, такође, убраја у Венијаминове крајеве.

³ Вироћани су пребегли у Гитајим где су остали као дошљаци до данашњега дана.

⁴ А Јонатан, Саулов син, је имао сина, који је био хром на обе ноге. Њему је било пет година кад је из Језраела дошла вест о Саулу и Јонатану. Његова дадиља га је подигла и потрчала, али док је журила да побегне, десило се да је он пао и остао хром. Име му је било Мефивостеј.

⁵ Запуте се Вироћани, Рихав и Вана, и дођу у Иствостејеву кућу за дневне жеге. Он се одмарао на кревету у подне.

⁶ Они уђу у кућу као да узму пшеницу и прободу га у стомак. Затим су Рихав и његов брат Вана побегли.

⁷ Ушли су у кућу док је он спавао на свом кревету у својој спаваћој соби. Проболи су га на смрт и одсекли му главу. Главу су узели, па су целе ноћи путовали путем за Араву.

⁸ Иствостејеву главу су донели Давиду у Хеврон и рекли цару: „Ево главе твога непријатеља Иствостеја, Сауловог сина, који је тражио твој живот. Данас је Господ извршио освету за мога господара, цара, над Саулом и његовим потомством.“

⁹ Давид одговори Рихаву и његовом брату Вани, синовима Римона Вироћанина: „Живога ми Господа, који ме је избавио из сваке невоље!

¹⁰ Човек који ми је донео вест да је Саул мртав мислио је да ми доноси добру вест. Ја сам га ухватио и погубио у Сиклагу да му платим за вест.

¹¹ Шта ћу тек да урадим са зликовцима који су убили праведног човека у његовој кући и у његовом кревету? Зар да не тражим од вас да платите за његову крв и да вас не истребим са земље?“

¹² Тада Давид даде наредбу момцима и они их погубише. Потом су им одсекли руке и ноге и обесили их код језера у Хеврону. А Иствостејеву главу су узели и сахранили је у Авениров гроб у Хеврону.

5

Давида помазују за цара

¹ Сва су племена Израилјева дошла к Давиду у Хеврон и рекла му: „Ево, ти си наше тело и крв.

² Па и раније, кад је Саул био цар над нама, ти си водио Израиља у походе. И теби је Господ рекао: 'Ти ћеш бити пастир моме народу, Израиљу; ти ћеш бити владар Израиљу.'

³ Све старешине Израиљеве су дошле к цару у Хеврон па су склопили савез са царем Давидом, у Хеврону пред Господом, и помазали Давида за цара над Израиљем.

⁴ Давиду је било тридесет година кад је постао цар, а владао је четрдесет година.

⁵ У Хеврону је владао седам година и шест месеци над Јудом, а у Јерусалиму је владао тридесет три године над свим Израиљем и Јудом.

Јерусалим постаје престоница Израиља

⁶ Цар и његови људи су кренули на Јерусалим против Јевусејаца који су живели у земљи. Они рекоше Давиду: „Нећеш ући овамо! Слепи ће те и хроми одбити.“ Под тим су мислили: „Давид неће ући овде.“

⁷ Ипак, Давид је освојио сионску тврђаву, а то је сад Давидов град.

⁸ Давид је рекао тог дана: „Онај ко порази Јевусејце и заузме прокоп, нека побије следе и хроме, који су Давидови непријатељи.“ Зато се каже: „Нека следе и хроме не улазе у Дом Господњи*.“

⁹ Давид се настанио у тврђави коју је назвао Давидов град. Давид је зидао свуда наоколо, од Милона[†] према унутра.

¹⁰ Давид је постајао све моћнији, јер је Господ, Бог над војскама, био с њим.

* **5:8** Дословно: кућа, дом. Највероватније је да се израз односи на храм. † **5:9** Милон значи испунити и вероватно је реч о терасама украшеним камењем и подупртим зидовима.

11 А Хирам, тирски цар, је послао Давиду гласнике и кедровог дрвета, столарима и клесарима који су Давиду саградили дворaц.

12 Тада је Давид увидео да га је Господ поставио за цара над Израиљем и да је узвисио његово царство ради свог народа Израиља.

13 Кад је дошао из Хеврона, Давид је узео себи још иноча и жена из Јерусалима, те му се родило још синова и ћерки.

14 Ово су имена оних који су му се родили у Јерусалиму: Самуја, Совав, Натан и Соломон,

15 Јевар, Елисуја, Нефег, Јафија,

16 Елисама, Елијада и Елифелет.

Давид побеђује Филистејце

17 Кад су Филистејци чули да су Давида помазали за цара над Израиљем, сви су кренули горе да траже Давида. Давид је то чуо, па је отишао доле у склониште.

18 Филистејци дођу и рашире се по рефаимској долини.

19 Тада Давид запита Господа: „Да ли да нападнем Филистејце? Хоћеш ли их предати у моје руке?“

Господ одговори Давиду: „Нападни их, јер ћу их јамачно предати у твоје руке.“

20 Давид дође у Вал-Фаресим и порази их тамо. Тада је рекао: „Господ је продро кроз моје непријатеље преда мном, као што продире вода.“ Зато се то место прозвало Вал-Фаресим[‡].

21 Филистејци су оставили тамо своје идолe а Давид и његови људи су их однели.

22 Филистејци се поново попну и рашире се у рефаимској долини.

[‡] 5:20 Или: *Господар пробијања.*

²³ Давид упита Господа, и он му одговори: „Не иди горе, него иди околo, иза њих и навали на њих код балзамових стабала.

²⁴ Кад зачујеш звук корака с врха балзамових стабала, крени одлучно, јер ће Господ изаћи пред тобом да удари на филистејски табор.“

²⁵ Давид учини како му је Господ заповедио и потуче Филистејце од Гаваје до Гезера.

6

Давид преноси Ковчег савеза у Јерусалим

¹ Давид је поново сабрао биране људе из Израиља, њих тридесет хиљада.

² Спремио се, па је са свим народом који је био с њим отишао да из Вале Јудине донесе Ковчег Божији, који носи име по Господу над војскама који седи над херувимима.

³ Ковчег Божији су донели на новим запрегама из Авинадавовог дома, који је био на брду. Уза и Ахијo, Авинадавови синови, су возили нове запреге.

⁴ Када су их извезли из Авинадавове куће на брду, са Ковчегом Божијим, Ахијo је ишао испред њега.

⁵ Давид и сав дом Израиљев се веселио пред Господом уз сваковрсне свирале од чемпресовог дрвета, уз лире, бубњеве, даире, звецкалице и цимбале.

⁶ Кад су дошли до Нахоновог гумна, Уза пружи руку и прихвати Ковчег Божији, јер су волови нагнули у страну.

⁷ Али Господ плану гневом на Узу; Бог га удари на том месту ради његовог преступа, и он паде мртав тамо код Ковчега Божијег.

⁸ Давид је био љут због тога што је Господ усмртио Узу, па је прозвао то место *Фарес-Уза*, и тако се зове до данас.

⁹ Тог дана се Давид уплашио од Господа, па је рекао: „Како Ковчег Господњи да дође к мени?“

¹⁰ Давид није хтео да донесе Ковчег Господњи к себи у Давидов град, него га је однео у кућу Гаћанина Овид-Едома.

¹¹ Ковчег Господњи је остао три месеца у кући Овид-Едома, Гаћанина, и Господ је благословио Овид-Едома и сав његов дом.

¹² Цару Давиду су јавили: „Господ је благословио дом Овид-Едома и све што има због Ковчега Божијег.“ Тада је Давид отишао и донео Ковчег Божији из куће Овид-Едома у Давидов град с весељем.

¹³ Кад су они што су носили Ковчег Господњи направили шест корака, жртвовали су вола и угојеног овна.

¹⁴ Давид је, опасан ланеним ефодом, играо из све снаге пред Господом.

¹⁵ Тада су он и сав дом Израиљев преносили Ковчег Господњи уз клицање и уз звуке рогова.

¹⁶ Кад је Ковчег Господњи дошао у Давидов град, Саулова ћерка Михала је погледала доле с прозора. Видевши цара Давида како скаче и игра пред Господом, презрела га је у срцу.

¹⁷ Ковчег Господњи су донели и поставили га на своје место у шатору који је Давид разапео за њега. Тада је Давид принео пред Господом жртве свеспалнице и жртве мира.

¹⁸ Кад је Давид завршио с приношењем жртве свеспалнице и жртве мира, благословио је народ у име Господа над војскама.

¹⁹ Затим је поделио народу, свем мноштву Израиљеву, и мушкарцима и женама, свакоме по један хлеб, колач од урми и колач од сувог грозђа. Потом се сав народ вратио својим кућама.

²⁰ Кад се Давид вратио да благослови свој дом, у сусрет му је изашла Михала, ћерка Саулова. Рекла је: „Лепо се прославио данас цар Израиљев кад се распојасао пред слушкињама својих слугу као неки простак!“

²¹ А Давид рече Михали: „Ја сам пред Господом играо, пред њим, који ме је изабрао уместо твога оца и свег његовог дома, да ме постави за владара над Господњим народом Израиљем.“

²² А ја ћу се понизити и више од овога, и постаћу још мањи у сопственим очима, али ћу у очима слушкиња о којима си говорила бити држан у части.“

²³ Михала, ћерка Саулова, није имала деце до дана своје смрти.

7

Бог утврђује свој савез с Давидом

¹ Кад се цар настанио у своме двору, и кад му је Господ дао да отпочине од свих његових непријатеља унаоколо,

² цар рече пророку Натану: „Ево, погледај, ја живим у двору од кедровине, а Ковчег Божији пребива под шаторским завесама.“

³ Натан рече цару: „Иди и учини што ти је на срцу, јер је Господ с тобом.“

⁴ Али исте ноћи реч Господња дође Натану, говорећи:

⁵ „Иди и реци моме слуги Давиду: 'Овако каже Господ: зар ћеш ми ти саградити дом да пребивам у њему?’

⁶ Ја нисам пребивао у дому од дана кад сам извео Израиљце из Египта, па све до данас. Док сам се селио од места до места, Шатор ми је био пребивалиште.

⁷ Где год сам ишао са свим Израиљцима, јесам ли рекао и једну реч којем од Израиљевих судија, којима сам заповедио да буду пастири мом народу Израиљу: „Зашто ми нисте изградили дом од кедровине?“

⁸ А сад овако реци моме слуги Давиду: 'Говори Господ над војскама: ја сам те одвео с пашњака и од оваца, да будеш владар моме народу Израиљу.

⁹ Био сам с тобом где год си ишао и затирао сам све твоје непријатеље пред тобом. Ја ћу твоје име учинити великим, као име великаша на земљи.

¹⁰ Одредићу место за мој народ Израиљ и засадити га тамо, па ће становати на свом месту и неће више стрепети, а опаки их више неће мучити као некада,

¹¹ кад сам поставио судије над својим народом Израиљем. Ја ћу ти дати одмор од свих твојих непријатеља.

Господ ти објављује: Господ ће ти сазидати дом.*

¹² А кад се заврше твоји дани и ти починеш са својим прецима, ја ћу подићи твога потомка после тебе, од тебе самог, и утврдити његово царство.

¹³ Он ће саградити дом моме имену, а ја ћу заувек утврдити престо његовог царства.

¹⁴ Ја ћу му бити Отац, а он ће ми бити син. Кад учини неправду, казнићу га прутем људи, и ударцима потомака људи.

¹⁵ Ипак, нећу повући своју милост од њега, као што сам је повукао од Саула, кога сам уклонио испред тебе.

¹⁶ Твој дом и твоје царство биће чврсто довека пред тобом, и твој престо ће бити довека утврђен.”

¹⁷ Натан је пренео Давиду све ове речи и цело

* **7:11** Бог овде обећава Давиду да ће успоставити царску лозу преко њега.

виђење.

Давидова молитва

¹⁸ Тада је цар Давид ушао, сео пред Господа и рекао:
„Ко сам ја, Господе Боже, и шта је мој дом да си
ме довео догде?

¹⁹ И као да је ово било мало у твојим очима,
Господе Боже, него си још говорио о дому свога слуге
за далека времена. Зар је човек вредан да га овако
учиш, Господе Боже?

²⁰ Шта још да ти Давид каже? Ти познајеш свога
слугу, Господе Боже.

²¹ Ради твоје речи и по свом срцу учинио си сву
ову велику ствар да би је обзнанио своје слуги.

²² Зато си величанствен, Господе Боже, јер нема
никог као што си ти, и нема Бога осим тебе по свему
што смо чули својим ушима.

²³ И ко је народ као твој народ, као Израиљ,
једини народ на земљи чији је Бог отишао да откупи
свој народ и да прослави своје име чинећи велика и
страшна дела за њих и за своју земљу, откупивши их
за себе из Египта, од народа и њихових богова?

²⁴ Ти си подигао себи твој народ Израиљ да ти
буде народ довека, и да им ти, Господе, будеш Бог.

²⁵ А сад, Господе Боже, одржи довека обећање
које си дао за свога слугу и за његов дом, и учини
како си рекао.

²⁶ Нека се заувек велича твоје име, да би људи
rekli: 'Господ над војскама је Бог над Израиљем.' А
дом твога слуге Давида нека буде утврђен пред тобом.

²⁷ Јер ти си, Господе над војскама, Боже
Израиљев, открио ово своје слуги, рекавши: 'Ја ћу
ти подићи дом.' Зато се твој слуга усудио да ти се
помоли овом молитвом.

28 А сад, Господе Боже, ти си Бог и твоје су речи истина; ти си дао своме слуги добро обећање.

29 Нека ти, стога, буде по вољи да благословиш дом свога слуге да остане довека пред тобом, јер ти си то рекао, Господе Боже. Нека дом твога слуге буде благословен твојим благословом довека.“

8

Давидови ратови

1 После тога Давид је потукао Филистејце и покорио их. Давид је узео Метег-Аму из руку Филистејаца.

2 Давид је такође поразио и Моавце. Он их је полагао по земљи, а онда их је измерио конопцем: две дужине конопца оних које треба усмртити, и једна дужина конопца оних које треба оставити у животу. Моавци су постали Давидови поданици, па су му плаћали данак.

3 Давид је потукао и Адад-Езера, сина Реовова, совског цара, док је овај ишао да поврати своју власт уз реку Еуфрат.

4 Давид је заробио од њега хиљаду седам стотина коњаника и двадесет хиљада пешака. Давид је подрезао жиле свим коњима, осим једне стотине коју је задржао.

5 Арамејци из Дамаска дођу у помоћ Адад-Езеру, совском цару, али Давид поби Арамејцима двадесет две хиљаде људи.

6 Давид је поставио војне таборе у Араму дамаштанском; Арамејци су постали Давидови поданици, па су му доносили данак. Господ је давао победу Давиду где год је ишао.

7 Давид је од Адад-Езерових слугу узео златне штитове и донео их у Јерусалим.

⁸ А из Адад-Езерових градова, Ветаха и Виротаја, цар Давид је однео огромну количину бронзе.

⁹ Кад је Тоја, цар аматски, чуо да је Давид потукао сву Адад-Езерову војску,

¹⁰ послао је свога сина Јорама цару Давиду, да га поздрави и да му честита што је заратио против Адад-Езера и поразио га. Наиме, Адад-Езер је ратовао против Тоје. Јорам је са собом донео предмете од сребра, злата и бронзе.

¹¹ Цар Давид је и њих посветио Господу, као што је посветио сребро и злато свих народа које је покорио:

¹² Едомаца, Моаваца, Амонаца, Филистејаца, Амаличана и плен од Адад-Езера, сина Реововог, совскога цара.

¹³ Давидово име је постало славно кад се вратио након што је поразио Едомце у Сланог долини, њих осамнаест хиљада.

¹⁴ У Идумеји је свуда поставио војне таборе. Тако су сви Едомци постали Давидови поданици. Господ је давао победу Давиду где год је ишао.

Давидови званичници

¹⁵ Давид је владао над целим Израиљем, судећи и делећи правду целом свом народу.

¹⁶ Јоав, син Серујин, био је над војском, а Јосафат, син Ахилудов, био је дворски саветник*.

¹⁷ Садок, син Ахитувов и Ахимелек, син Авијатаров, били су свештеници. Сораја је био писар†.

* **8:16** Дословно: онај који се сећа, или подсећа. Могуће је да израз мазкир у јеврејском означава дворског записничара. † **8:17** Особа која је водила царску преписку.

18 Венаја, син Јодајев, је био над Херећанима и Фелећанима, а Давидови синови су били кнезови[‡].

9

Давид се заузима за Мефивостеја

¹ Давид рече: „Да ли је још неко преостао из Сауловог дома, да му искажем милост ради Јонатана?“

² А у Сауловом дому је био неки слуга по имену Сива. Кад су га позвали пред Давида, цар му рече: „Јеси ли ти Сива?“

Он одговори: „Твој сам слуга.“

³ Цар га упита: „Је ли преостао још неко из Сауловог дома, да му искажем Божију милост?“

Сива одговори цару: „Преостао је један Јонатанов син, који је хром на обе ноге.“

⁴ „Где је он?“ – упита цар.

„Ено, он је у кући Махира, сина Амиловог, у Ло-Девару“ – одговори Сива цару.

⁵ Тада је цар послао по њега, па су га довели из куће Махира, сина Амиловог, из Ло-Девара.

⁶ Кад је Мефивостеј, син Јонатана, Сауловог сина, дошао пред Давида, пао је ничице пред њим и поклонио му се.

Давид рече: „Мефивостеју!“

„Ево, твој сам слуга!“ – одговори он.

⁷ Давид му рече: „Немој се плашити, јер ћу ти исказати милост ради твога оца Јонатана. Вратићу ти

[‡] **8:18** Дословно: *свештеници*. Проблем је што Давид није био из Левијевог племена, и према томе његови синови нису могли да буду свештеници. Зато неки преводи и Септуагинта преводе са царски саветници, или кнезови (Даничић), односно *први до цара*, како каже упоредни текст у 1. Днв 18,17.

сву земљу твога деде Саула, а ти ћеш увек јести хлеб за мојим столом.“

⁸ Мефивостеј се поклони, па рече: „Ко је твој слуга, да обрађаш пажњу на мртвог пса као што сам ја?“

⁹ Цар је, затим, позвао Сиву, Сауловог слугу, и рекао му: „Све што је припадало Саулу и његовом дому дао сам унуку твога господара.“

¹⁰ Ти ћеш обрађивати земљу за њега заједно са твојим синовима и твојим слугама, и доносити урод унуку свога господара, да би имао храну. А Мефивостеј ће увек јести хлеб за мојим столом.“ Сива је имао петнаест синова и двадесет слугу.

¹¹ Сива рече цару: „Твој слуга ће учинити онако како му је његов господар заповедио. Мефивостеј ће јести за мојим столом, као један од царевих синова.“

¹² Мефивостеј је имао малог сина који се звао Миха. Сви који су живели у Сивином дому су служили Мефивостеју.

¹³ Мефивостеј је живео у Јерусалиму пошто је увек јео за царевим столом. Он је био хром на обе ноге.

10

Рат са Амонцима и Арамејцима

¹ После овога је умро цар Амонаца, а уместо њега се зацарио његов син Анун.

² Давид рече: „Показаћу наклоност према Ануну, Насовом сину, као што је његов отац показао наклоност према мени.“ Давид је изразио своје саучешће преко својих слугу.

Тако су Давидови посланици дошли у земљу Амонаца.

³ Али амонски кнезови рекоше своме господару Ануну: „Мислиш ли да ти је Давид послао гласнике да ти изјаве саучешће како би исказао част твоје оцу?“

Није ли послао своје слуге с намером да испита и извиди град како би га срушио?“

⁴ Тада је Анун ухватио Давидове слуге и обријао им пола браде и одсекао им одећу до пола, све до задњице, и послао их натраг.

⁵ Кад су то јавили Давиду, он је послао неког да им изађе у сусрет, јер су били веома осрамоћени. Цар им је рекао: „Останите у Јерихону, док вам не нарасте брада, па се вратите.“

⁶ Кад су Амонци видели да су се замерили Давиду, послали су посланство и унајмили Арамејце из Вет-Реова и Сове, двадесет хиљада војника, цара Махе са хиљаду људи и дванаест хиљада људи из Това.

⁷ Чувши ово, Давид је послао Јоава са свом војском, најбољим ратницима.

⁸ Амонци су изашли и сврстали се у бојни ред пред вратима, док су Арамејци из Сове и Реова, и људи из Това и Махе, били засебно на пољу.

⁹ Кад је Јоав видео да ће се битка против њега водити с две стране, спреда и позади, изабрао је извештан број најврснијих војника у Израиљу и сврстао их у бојни ред насупрот Арамејаца.

¹⁰ Осталу војску је дао своме брату Ависају, који их је сврстао у бојни ред насупрот Амонаца.

¹¹ Рекао је: „Ако Арамејци буду јачи од мене, ти ми притеци у помоћ, а ако Амонци буду јачи од тебе, ја ћу теби доћи у помоћ.“

¹² Држи се храбро! Покажимо се јуначки ради нашег народа и ради градова нашег Бога, а Господ ће учинити што му је по вољи.“

¹³ Јоав и народ који је био са њим почели су да се примичу, да се сукобе са Арамејцима, али они су се разбежали пред њима.

¹⁴ Кад су Амонци видели да су Арамејци побегли, побегли су пред Ависајем и ушли у град. Пошто се вратио из борбе са Амонцима, Јоав је дошао у Јерусалим.

¹⁵ Кад су Арамејци видели да их је Израиљ разбио, поново су се сабрали.

¹⁶ Адад-Езер је послао гласнике, па је сабрао Арамејце с друге стране реке. Они су дошли у Хелам на челу са Соваком, заповедником Адад-Езерове војске.

¹⁷ Кад су то јавили Давиду, он је сабрао сав Израиљ, и прешавши преко Јордана, дошао у Хелам. Арамејци су се сврстали у бојни ред против Давида и упустили се у бој с њим.

¹⁸ Међутим, Арамејци побегоше пред Израиљем. Давид је побио седам стотина арамејских возача бојних кола, и четрдесет хиљада коњаника. Смртно је ранио и Совака, заповедника Адад-Езерове војске, који је умро тамо.

¹⁹ Кад су сви цареви, који су били Адад-Езерови поданици, видели да су поражени пред Израиљем, склопили су мир с Израиљем, па су им постали поданици.

Од тада су се Арамејци прибојавали да помогну Амонцима.

11

Давидова прељуба са Витсавејом

¹ У пролеће, у време кад цареви одлазе у рат, Давид је послао Јоава са својим слугама и са свим Израиљем. Они су побили Амонце и опколили Раву. Али Давид је остао у Јерусалиму.

² Једног дана у предвечерје, Давид устане са своје постеље и прошета се по крову царског двора. С крова је угледао жену како се купа. Жена је била веома лепа.

³ Давид је послао човека да се распита о жени, и било му је јављено: „Није ли то Витсавеја, ћерка Елијамова, жена Урије Хетита?“

⁴ Тада је Давид послао гласнике да је доведу. Када је дошла к њему, он леже с њом баш кад се очистила од своје месечне нечистоће. Затим се вратила кући.

⁵ Жена је затруднела, па је послала поруку Давиду: „Трудна сам.“

⁶ Тада је Давид послао поруку Јоаву: „Пошаљи ми Урију Хетита.“ Јоав пошаље Урију Давиду.

⁷ Кад је Урија дошао к њему, Давид га упита како је Јоав и народ, и како иде рат.

⁸ Давид рече Урији: „Сиђи у своју кућу и опери своје ноге.“ Урија изађе из царевог двора, а иза њега су носили царев дар.

⁹ Али Урија леже на улаз царевог двора, заједно са свим слугама свога господара, те није сишао својој кући.

¹⁰ Кад су Давиду јавили да Урија није отишао кући, Давид рече Урији: „Зар ниси тек дошао с пута? Зашто ниси отишао кући?“

¹¹ Урија одговори Давиду: „Ковчег, Израиљ и Јуда бораве у шаторима, а мој господар Јоав и слуге мога господара логорују на отвореном пољу. Како, онда, да одем својој кући да једем и пијем, и да спавам са својом женом? Тако ми твога живота и твоје душе, ја нећу учинити тако нешто.“

¹² Давид рече Урији: „Остани овде још данас, а сутра ћу те отпремити.“ Тако је Урија остао тог дана и сутрадан у Јерусалиму.

¹³ Давид га је позвао да једе и пије с њим, па га је напио. Али увече Урија изађе и легне на свој лежај са слугама свога господара; није отишао својој кући.

Давид убија Урију

¹⁴ Ујутро је Давид написао Јоаву писмо и послао га по Урији.

¹⁵ У писму је написао: „Ставите Урију напред где је битка најљућа, а онда се повуците иза њега, па нека буде погођен и нека погине.“

¹⁶ И тако, док је Јоав опседао град, поставио је Урију на место где је знао да се налазе најбољи ратници.

¹⁷ Људи из града изађу и упусте се у битку са Јоавом. Од народа је пало неколико Давидових слугу, а погинуо је и Урија Хетит.

¹⁸ Тада је Јоав послао Давиду све вести о бици.

¹⁹ Заповедио је гласнику: „На крају, кад саопштиш цару све вести о рату,

²⁰ а цар се разгневи, па ти каже: 'Зашто сте се толико примакли граду да ратујете? Зар нисте знали да ће гађати са зидина?

²¹ Ко је убио Авимелеха, Јероваловог сина? Није ли то била жена која је бацила на њега млински камен са зидина Тевеса?', тада реци: 'Погинуо је и твој слуга Урија Хетит.'“

²² Гласник оде. Кад је дошао, испричао је Давиду све ради чега га је Јоав послао.

²³ Гласник рече Давиду: „Људи су били јачи од нас; изашли су напоље на нас, али смо их потиснули до градских врата.

²⁴ Стрелци су гађали твоје слуге са зидина, те су неке цареve слуге изгубиле живот, а погинуо је и Урија Хетит.“

²⁵ Давид рече гласнику: „Овако реци Јоаву: 'Нека те то не мучи, јер мач покоси сад овог сад оног. Навали јаче на град и уништи га.' То ће га охрабрити.“

²⁶ Кад је Уријина жена чула да је Урија мртав, жалила је за својим мужем.

²⁷ А кад је прошло време жаљења, Давид је послао по њу и довео је у свој дом. Она му је постала жена и родила му је сина. Али то што је Давид учинио било је зло у Господњим очима.

12

Пророк Натан осуђује Давида

¹ Господ је послао пророка Натана к Давиду. Кад је дошао к њему, рекао му је: „У једном граду су живела два човека. Један је био богат, а други сиромашан.

² Богаташ је имао веома много ситне и крупне стоке.

³ Сиромаш није имао ништа осим једног женског јагњета које је купио. Он га је одгојио и оно је расло заједно са њим и његовом децом. Јело је од његове хране, пило из његове чаше и спавало у његовом наручју; било му је као ћерка.

⁴ Једном је богаташу дошао путник. Њему је било жао да узме грло од своје ситне или крупне стоке да угости госта који му је дошао, па је узео сиромашово јагње и зготовио га за човека који му је дошао.“

⁵ Давид се страховито разгневио на тог човека. „Живог ми Господа – рече он Натану – човек који је то учинио заслужује смрт!

⁶ Има да плати четвороструко за јагње зато што је учинио овакву ствар, и није показао самилост.“

⁷ Натан рече Давиду: „Ти си тај човек! Зато говори Господ, Бог Израиљев: 'Ја сам те помазао за цара над Израиљем, и избавио сам те из Саулове руке.

⁸ Дао сам ти кућу твога господара и жене твога господара у твоје крило, и дао сам ти дом Израиљев и Јудин. А да ти је то било мало, ја бих ти дао и више.

⁹ Зашто си презрео реч Господњу и учинио што је зло у његовим очима? Посекао си мачем Урију

Хетита а његову жену си узео себи за жену. Убио си га мачем Амонаца.

¹⁰ Због тога се мач никада неће одмаћи од твога дома, јер си ме презрео и јер си узео жену Урије Хетита да ти буде жена.'

¹¹ Говори Господ: 'Ево, подижем на тебе невољу из твог дома, па ћу на твоје очи узети твоје жене и дати их твом ближњему, који ће спавати с твојим женама усред бела дана.

¹² Ти си то учинио тајно, а ја ћу учинити ово пред свим Израиљем усред бела дана."

¹³ Давид рече Натану: „Згрешио сам Господу.“

Натан рече Давиду: „Господ ти је опростио грех: нећеш умрети.

¹⁴ Ипак, пошто си овим делом подстакао непријатеље Господње на презир, сигурно ће умрети син који ти се родио.“

¹⁵ Потом се Натан вратио својој кући. А Господ удари дете које је Уријина жена родила Давиду, и оно се тешко разболи.

¹⁶ Давид се молио Господу за дете; Давид је постио, па је ушао у кућу и преноћио на земљи.

¹⁷ Старешине његовог дома су стајале око њега настојећи да га подигну са земље, али он није хтео, нити је хтео да једе с њима.

¹⁸ Седмога дана је дете умрло. Давидове слуге су се бојале да му јаве да је дете мртво, јер су говорили: „Говорили смо му док је дете било живо, па нас није слушао; како да му кажемо да је дете умрло? Учиниће неко зло.“

¹⁹ Кад је приметио да слуге шапућу, Давид је схватио да је дете умрло. Давид упита своје слуге: „Да ли је дете умрло?“

Они одговорише: „Умрло је.“

²⁰ Тада је Давид устао са земље, умио се и пресвукао у другу одећу. Затим је ушао у Дом Господњи и поклонио се. Онда је отишао у своју кућу и тражио да му изнесу храну, те је јео.

²¹ Његове слуге му рекоше: „Зашто ово радиш? Док је дете било живо, постио си и плакао, а сад кад је дете мртво, ти устајеш и једеш.“

²² Он одговори: „Док је дете још било живо, постио сам и плакао, мислећи: 'Ко зна? Можда ће се Господ смилovati, па ће дете остати у животу.'“

²³ Али сада кад је мртво, зашто да постим? Зар могу да га вратим? Ја ћу отићи к њему, али оно се неће вратити мени.“

²⁴ Давид је, затим, утешио своју жену Витсавеју. Он је отишао к њој и легао с њом, а она је родила сина коме је он дао име „Соломон“*. Господ га је волео,

²⁵ па је то објавио преко пророка Натана, који му је, ради Господа, дао име „Једидија“†.

Јоав заузима Раву

²⁶ Јоав је напао Раву амонску и заузео царски град.

²⁷ Затим је послао гласнике Давиду, рекавши: „Напао сам Раву и заузео градски водовод.“

²⁸ Стога, скупим сад народ, опколи град и заузми га; иначе ћу ја освојити град, па ће бити назван по мени.“

²⁹ Скупивши сав народ, Давид је отишао у Раву, напао је и освојио.

³⁰ Давид је с Молохове главе скинуо круну с драгим каменом, која је била тешка таланат‡ злата. Ставише

* **12:24** Соломон значи мирољубив. † **12:25** Једидија значи Господњи миљеник. ‡ **12:30** Око 34 kg.

је да краси Давидову главу. § Из града је однео и врло велики плен.

³¹ Одвео је и народ који је живео у њему и поставио га да ради с тестерама, гвозденим пијуцима и гвозденим секирама, а друге је послао да раде у цигланама. Тако је урадио са свим амонским градовима. Потом се Давид са свим народом вратио у Јерусалим.

13

Амноново насиље над Тамаром

¹ А ово се догодило после тога: Авесалом, Давидов син, је имао лепу сестру по имену Тамара. У њу се заљубио Давидов син Амнон.

² Амнон је толико патио да се разболео због своје сестре Тамаре, јер је била девица. Амнону се чинило немогућим да јој учини било шта.

³ Али Амнон је имао пријатеља по имену Јонадав, који је био син Давидовог брата Шиме. Јонадав је био веома домишљат човек.

⁴ Он га упита: „Зашто тако венеш из дана у дан, царев сине? Зашто ми не кажеш?“

Амнон му рече: „Заљубио сам се у Тамару, сестру мога брата Авесалома.“

⁵ Јонадав му рече: „Лези у свој кревет и учини се болестан. Кад дође твој отац да те види, ти му реци: 'Дозволи да дође моја сестра Тамара и нахрани ме.

§ **12:30** Постоје извесне недоумице о значењу јеврејске речи која је овде преведена са *Молох*, који је био амонско божанство. Круна која се овде спомиње, а која се налазила на глави идола, била је тешка око тридесет четири килограма. Мало је вероватно да би Давид носио тако тешку круну. Други коментатори сматрају да је круна узета с главе равског цара, што такође представља проблем. Најприхватљивије објашњење је да је драги камен с те круне Давид ставио на своју круну.

Нека припреми јело пред мојим очима, да видим, па ћу јести из њене руке.“

⁶ Амнон легне и учини се болестан. Кад је цар дошао да га види, Амнон рече цару: „Дозволи да дође моја сестра Тамара и направи пар колача пред мојим очима, па ћу јести из њене руке.“

⁷ Давид посла Тамару у двор и рече: „Иди, молим те, у кућу твога брата Амнона, и припреми му јело.“

⁸ Тамара оде у кућу свога брата Амнона, који је лежао. Узела је тесто и умесила колаче пред његовим очима, па их је испекла.

⁹ Затим је узела тепсију и изнела је пред њега, али је он одбио да једе.

Тада Амнон рече: „Нека изађу сви који су код мене!“ Тако су изашли сви који су били код њега.

¹⁰ Амнон рече Тамари: „Донеси ми јело у собу, па ћу јести из твоје руке.“ Тамара узме колаче које је направила и донесе их своме брату Амнону у собу.

¹¹ Кад му је принела да једе, он је зграби и рече јој: „Дођи, сестро моја, лези са мном.“

¹² Али Тамара му рече: „Немој ме обешчастити, брате мој, јер се тако нешто не ради у Израиљу. Не чини такву срамоту!

¹³ Куда бих ја ишла са својом срамотом? А ти би био као један од безумника у Израиљу. Молим те, стога, говори с царем, јер он ме неће ускратити теби.“

¹⁴ Међутим, он није хтео да је послуша, него је свладао и легао с њом.

¹⁵ Тада је Амнона обузела силна мржња према њој, тако да је мржња према њој била већа од љубави коју је имао за њу. Амнон јој рече: „Дижи се! Одлази!“

¹⁶ Она рече на то: „Не чини то, јер ће то што ме тераш бити веће зло од онога које си ми учинио.“

Али он није хтео да је послуша,

¹⁷ него је позвао момка који га је послуживао и рекао му: „Отерај ову од мене! Избаци је и закључај врата за њом!“

¹⁸ А она је имала на себи дугачку хаљину с рукавима, какве су носиле цареве ћерке док су биле девојке.

¹⁹ Тада је Тамара посула главу пепелом, и раздерала дугу хаљину коју је носила; ставила је руку на главу и отишла кукајући путем наглас.

²⁰ Њен брат Авесалом је упита: „Да није Амнон, твој брат, био с тобом? Сад, сестро моја, ћути; брат ти је; не узимај то к срцу.“ И тако је Тамара остала осамљена у дому свога брата Авесалома.

²¹ Кад је цар Давид чуо о свему овоме, веома се разгневио.

²² Авесалом није рекао Амнону ни реч, ни добру ни лошу. Наиме, Авесалом је мрзео Амнона зато што је обешчистио његову сестру Тамару.

Авесалом освећује Тамару

²³ Две године касније Авесалом је стригао овце у Вал-Асору код Јефрема, па је позвао све цареве синове.

²⁴ Авесалом дође к цару и рече: „Ево, сад се стрижу овце твоје служи; нека цар и његове слуге изволе да дођу са слугом твојим.“

²⁵ Цар одговори Авесалому: „Не, сине мој, немој да идемо сви, да ти не будемо на терет.“ Авесалом га је упорно молио, али он није хтео. Ипак, благословио га је.

²⁶ Тада Авесалом рече: „Ако ти нећеш, нека мој брат Амнон пође са нама.“

Цар му рече: „Зашто да иде с тобом?“

27 Но, пошто га је Авесалом упорно молио, послао је Амнона и све цареve синове.

28 Тада Авесалом нареди својим момцима: „Пазите! Кад се Амнон развесели од вина, а ја вам кажем: 'Ударите Амнона!', тада га убијте. Не бојте се! Нисам ли вам ја то заповедио? Будите храбри и јуначни!“

29 Авесаломови момци учинише Амнону како им је Авесалом наредио. А сви цареvi синови устадоше, узјахаше сваки своју мазгу и побегоше.

30 Док су они били на путу, дошла је вест до цара: „Авесалом је побио све цареve синове, те ни један није преживео.“

31 Тада је цар раздерао своју одећу и легао на земљу, и све његове слуге су стајале раздеране одеће.

32 Али Јонадав, син Шиме, Давидовог брата, рече: „Нека мој господар не мисли да су побијени сви младићи – цареvi синови; мртав је само Амнон. Наиме, Авесалом се зарекао да ће то учинити оног дана кад је Амнон обешчистио његову сестру Тамару.

33 Зато нека се мој господар, цар, не узнемирава, мислећи да су сви цареvi синови мртви; само је Амнон мртав.“

34 Међутим, Авесалом је побегао.

А кад је момак који је осматрао погледао, видео је велико мноштво како иде путем иза њега, падином планине.

35 Јонадав рече цару: „Ево, долазе цареvi синови; испало је онако како је твој слуга рекао.“

36 Тек што је он довршио, дошли су цареvi синови и гласно заплакали. Горко су плакали и цар и његове слуге.

³⁷ А Авесалом је побегао Талмаји, сину Амијуда, цара гесурског. Давид је, пак, сваки дан жалио за својим сином.

³⁸ Пошто је Авесалом побегао у Гесур, остао је тамо три године.

³⁹ Кад се утешио због Амнонове смрти, цар је чезнуо за Авесаломом.

14

Авесалом се враћа у Јерусалим

¹ Али Јоав, син Серујин, је знао да је цареву срце наклоњено Авесалому.

² Стога је Јоав послао да му доведу једну мудру жену из Текује. Он јој рече: „Претварај се да си у жалости: обуци се у жалбену одећу и не мажи се мирисним уљем, као жена која многе дане жали за покојником.

³ Потом иди цару и реци му ове речи.“ Јоав јој је рекао шта да каже.

⁴ Кад је жена из Текује дошла цару, пала је ничице на земљу, поклонила се и рекла: „Помагај, царе!“

⁵ Цар јој рече: „Шта те мучи?“

Она одговори: „Ја сам удовица; муж ми је умро.

⁶ Твоја је слушкиња имала два сина. Њих двојица су се потукли у пољу, а није било никог да их растави. Један је ударио другог и убио га.

⁷ Тада се цела породица дигла на твоју слушкињу, говорећи: 'Дај тог братоубицу да га погубимо ради живота који је одузео своме брату! Истребимо га иако је наследник!' Међутим, тако ће ми угасити једину жеравицу која ми је остала, те се моме мужу неће сачувати ни име ни потомство на земљи.“

⁸ Цар рече жени: „Иди кући, а ја ћу издати наредбу у твоју корист.“

⁹ Жена из Текује рече на то цару: „Господару мој, царе, нека кривица падне на мене и на дом мога оца; а цар и његов престо су недужни.“

¹⁰ Цар рече: „Ако ти неко запрети, ти га доведи мени; тај те више неће узнемиравати.“

¹¹ А она рече: „Нека цар то спомене Господу, твоме Богу, да крвни осветник не учини још горе зло, те затре мог сина.“

Он рече: „Живога ми Господа, твоме сину неће пасти ни длака с главе!“

¹² Тада жена рече: „Дозволи да твоја слушкиња каже још нешто моме господару, цару.“

Он јој рече: „Реци.“

¹³ Она рече: „Зашто си наумио да урадиш исту ствар против народа Божијег? Доносећи овакву одлуку, цар осуђује самог себе, пошто не враћа онога кога је изгнао.“

¹⁴ Јер, ми морамо умрети; ми смо као вода кад се проспе на земљу, те се не може скупити. Но, Бог не узима живот, већ је изнашао начине да изгнани не остане у изгнанству.

¹⁵ Ја сам, стога, дошла да кажем ово цару, своме господару, јер ме је народ уплашио. А твоја слушкиња је помислила: 'Обратићу се цару; можда ће цар учинити што његова слушкиња тражи.

¹⁶ Наиме, цар ће чути, па ће избавити своју слушкињу из руку човека који хоће да истреби мене и мог сина с наследства Божијег.'

¹⁷ Мислила је твоја слушкиња: 'Реч мога господара, цара, ће ме умирити, јер је мој господар, цар, као Анђео Господњи, који разликује добро од зла. Нека Господ, Бог твој, буде с тобом.'“

¹⁸ Тада цар одговори жени: „Немој затајити од мене ништа што ћу те питати.“

Она одговори: „Нека мој господар говори.“

19 Цар упита: „Да ли су Јоавови прсти заједно с тобом у целој овој ствари?“

Она одговори: „Живота ми твога, господару мој, царе, све је онако како је мој господар, цар, рекао; од тога се не може ни лево ни десно. Јесте, твој слуга Јоав ми је то заповедио; он ми је рекао да кажем све ове речи.

20 Твој слуга Јоав је то учинио да би приказао ствар с друге стране, али мој господар је мудар као Анђео Божији, па зна све што се дешава у земљи.“

21 Тада цар рече Јоаву: „Ево, урадићу то. Иди и доведи младића Авесалома.“

22 На то је Јоав пао ничице на земљу, поклонии се и благословио цара, говорећи: „Данас твој слуга зна да сам нашао благонаклоност пред тобом, господару мој, царе, јер је цар учинио што је његов слуга тражио.“

23 Јоав је, затим, устао и отишао у Гесур, па је довео Авесалома у Јерусалим.

24 Међутим, цар рече: „Нека се врати у своју кућу, али преда мном нека се не појављује.“ Тако се Авесалом вратио у своју кућу, али пред царем се није појављивао.

25 А у целом Израиљу није било човека кога су више хвалили због његове лепоте од Авесалома. На њему није било мане од темена до пете.

26 Он је шишао своју косу на крају године, јер му је била тешка. Коса му је била тешка две стотине шеке^{*} царске мере.

27 А Авесалом је имао три сина и једну ћерку, по имену Тамара, која је била веома лепа жена.

* 14:26 Око 2 kg.

²⁸ Авесалом је живео у Јерусалиму две године а да се није појавио пред царем.

²⁹ Тада је Авесалом послао по Јоава, да би га послао цару, али он није хтео да дође к њему. Послао је по њега и други пут, али овај опет није хтео да дође.

³⁰ Авесалом рече својим слугама: „Јоавово поље је поред мога, а јечам је још на њему. Идите и запалите га!“ Тако Авесаломове слуге запале поље.

³¹ Тада се Јоав диже и дође Авесалому у кућу, па му рече: „Зашто су твоје слуге запалиле моје поље?“

³² Авесалом одговори Јоаву: „Ето, ја сам ти послао поруку: дођи овамо да те пошаљем к цару да кажеш: 'Зашто сам се вратио из Гесура? Било би ми боље да сам остао тамо!' Зато ми допусти да видим цара, па ако сам крив за нешто, нека ме погуби!“

³³ Јоав оде цару и јави му, те цар позва Авесалома. Кад је дошао цару, поклонио се лицем до земље пред њим, а цар је пољубио Авесалома.

15

Авесаломова борба за власт

¹ Након овога је Авесалом набавио кочије и коње, и педесет људи да трче испред њега.

² Авесалом је устајао рано и стајао крај пута код градских врата. Кад год је неки човек дошао цару да пресуди какав спор, Авесалом би га позвао и рекао му: „Из којег си места?“ Кад би човек одговорио: „Твој слуга је из једног од Израиљевих племена“,

³ Авесалом би му рекао: „Види, твој случај је добар и праведан, али нема никог да те саслуша код цара.“

⁴ Затим би рекао: „Е, кад бих ја био постављен за судију у земљи! Тада би сваки човек који има спор,

или жалбу, могао да дође к мени, и ја бих му доделио правду.“

⁵ А кад би му неко приступио да му се поклони, он би пружио своју руку, те би га ухватио, и пољубио.

⁶ Овако је поступао са сваким Израиљцем који би долазио цару по правду. Тако је Авесалом придобио за себе срца Израиљца.

⁷ На крају четврте године, Авесалом рече цару: „Допусти ми да одем у Хеврон и извршим завет који сам заветовао Господу.

⁸ Јер кад је твој слуга био у Гесуру арамејском, ја сам учинио завет рекавши: 'Ако ме Господ врати у Јерусалим, ја ћу служити Господу.'“

⁹ Цар му рече: „Пођи у миру!“ Он се диже и оде у Хеврон.

¹⁰ Међутим, Авесалом је послао уходе по свим израиљским племенима, рекавши: „Кад чујете глас трубе, ви реците: 'Авесалом се зацарио у Хеврону!'“

¹¹ Са Авесаломом је отишло две стотине људи из Јерусалима, који су били позвани. Они су отишли недужне савести, не знајући ништа о свему овоме.

¹² Док је Авесалом приносио жртве, послао је по Ахитофела Гилоњанина, Давидовог саветника, да дође из свог града Гила. Завера је била јака, јер је народ у све већем броју пристајао уз Авесалома.

Давидов бег

¹³ Тада је дошао гласник Давиду и рекао: „Срце Израиљца се окренуло за Авесаломом.“

¹⁴ Давид рече свим својим слугама који су били с њим у Јерусалиму: „На ноге! Бежимо, иначе нећемо побећи од Авесалома! Кренимо што брже, да не пожуре он, па нас стигне и изручи нас пропасти, а град посече мачем!“

15 Цареве слуге рекоше цару: „Шта год наш господар одлучи, твоје слуге су ти на располагању!“

16 Цар је кренуо пешице са свим својим домом, осим десет својих иноча, које је оставио да чувају двор.

17 Кад је цар изашао, сав га је народ пратио. Зауоставили су се код последње куће.

18 Све су његове слуге ступале уз њега; а и сви Херећани и Фелећани; и сви Гаћани, шест стотина људи, који су дошли за њим из Гата, ступали су пред царем.

19 Цар рече Итају, Гаћанину: „Зашто и ти идеш с нама? Врати се и остани са царем; ти си странац, и још изгнаник из своје земље.

20 Јуче си дошао, па зар данас да те водим да се потуцаш с нама? Ја идем зато што морам да идем. Зато се врати и поведи своју браћу са собом. Нека милост и верност Господња буду с тобом.“

21 Итај одговори цару: „Живога ми Господа, и жив био мој господар цар, где год буде мој господар цар, водило то у смрт или живот, тамо ће бити и твој слуга!“

22 Давид рече Итају: „Хајде онда!“ Тако Итај Гаћанин крену, а са њим и сви његови људи са својом нејачи.

23 Цела земља је гласно плакала, док је сав народ пролазио. Кад је цар прешао преко потока Кидрона, прешао је и сав народ идући према пустињи.

24 Тамо је био и Садок са свим Левитима, који су носили Ковчег савеза Божијег. Они су спустили Ковчег Божији док сав народ није изашао из града. И Авијатар је дошао горе.

25 Тада цар рече Садоку: „Врати Ковчег Божији у град. Ако нађем наклоност у Господњим очима, он

ће ме довести натраг, и дати ми да видим и Ковчег и његово боравиште.

²⁶ Али ако ми каже: 'Ниси ми по вољи', ево ме, па нека чини са мноштем што сматра за добро.“

²⁷ Цар још рече Садоку, свештенику: „Зар не разумеш? Врати се у град у миру с ваша два сина, твојим сином Ахимасом и Јонатаном, Авијатаровим сином.

²⁸ Ево, ја ћу се задржати у пустињи, код речних газова^{*}, док не дође од вас порука да ме обавести.“

²⁹ Тада су Садок и Авијатар вратили Ковчег Божији у Јерусалим, и остали тамо.

³⁰ А Давид се пењао уз Маслинску гору; ишао је бос и плакао покривене главе. И сав народ који је био с њим покрио је главу и ишао плачући.

³¹ Уто су Давиду јавили да је Ахитофел међу завереницима са Авесаломом. Давид рече: „О, Господе, обрати Ахитофелов савет у лудост!“

³² Кад се Давид успео на врх, где се народ клањао Богу, дочекао га је Хусај Аркијанин, с подераном одећом и с прашином на глави.

³³ Давид му рече: „Ако пођеш са мноштем, бићеш ми на терет.

³⁴ Али, ако останеш у граду и кажеш Авесалому: 'Бићу твој слуга, царе. Био сам слуга твога оца, а сада ћу бити твој слуга', моћи ћеш да осујетиш Ахитофелов савет ради мене.

³⁵ Зар нису тамо с тобом свештеници Садок и Авијатар? Шта год да чујеш у царевом дому, јави свештеницима Садоку и Авијатару.

^{*} **15:28** Постоје разлике у тумачењу јеврејске речи која се односи на место састанка. Неки преводе у пољу (Даничић), или речни газови. У сваком случају, ради се о уговореном месту где ће се доносити вести.

³⁶ Ено, тамо су и њихова два сина, Садоков син Ахимас и Авијатаров син Јонатан. Извести ме по њима о свему што чујеш.“

³⁷ Давидов пријатељ Хусај је дошао у град баш кад је Авесалом ушао у Јерусалим.

16

Давидови непријатељи

¹ Кад је Давид мало одмакао од врха, дошао му је у сусрет Сива, Мефивостејев слуга, с паром оседланих магараца, на којима је било две стотине хлебова, стотину грудви сувог грожђа, стотину плодова летњег воћа и мешина вина.

² Цар рече Сиви: „Шта си наумио с овим?“

Сива одговори: „Магарци су да их царев дом јаше, хлеб и летње воће је да их момци једу, а вино је да га пију они који малакшу у пустињи.“

³ „А где је син твога господара?“ – упита цар.

Сива одговори: „Ето, он је остао у Јерусалиму, јер каже: 'Данас ће ми дом Израиљев вратити царство мога деде.'“

⁴ Цар на то рече: „Све што припада Мефивостеју сада припада теби.“

„Клањам се – одговори Сива. Само да нађем наклоност у очима свога господара цара.“

Семај проклиње Давида

⁵ Кад је цар Давид дошао у Ваурим, изашао је неки човек из Сауловог дома, по имену Семај, син Гире; изашао је и проклињао.

⁶ Он је бацао камење на цара Давида и на све његове слуге, иако су Давиду, с десна и с лева, били сва војска и сви ратници.

⁷ Семај је проклињао говорећи: „Одлази, одлази, крвниче и ништаријо!

⁸ Господ ти је вратио за сву крв дома Сауловог на чије си се место зацарио. Господ је предао царство у руке твога сина Авесалома. Ето, твоје зло је дошло на тебе, јер си крвник!“

⁹ Тада Ависај, син Серујин, рече: „Зашто да овај мртви пас проклиње мога господара, цара? Пустите ме да одем тамо и одсечем му главу!“

¹⁰ Цар рече: „Шта ја имам с вама, синови Серујини? Он проклиње зато што му је Господ рекао да проклиње Давида. И ко ће рећи: 'Зашто ово радиш?'“

¹¹ Давид још рече Ависају и свим својим слугама: „Ево, мој син, који је изашао из мог тела, тражи да ми узме живот, а како неће овај Венијаминовац? Пустите га, нека проклиње, јер му је Господ то рекао.“

¹² Можда ће Господ видети моју муку и узвратити ми добротом за његову клетву.“

¹³ Давид и његови људи су наставили својим путем, а Семај је ишао крај обронка горе, проклињући и бацајући камење и прашину на њега.

¹⁴ Цар и сав народ с њим су дошли исцрпљени тамо, па су предахнули.

Ахитофелов савет

¹⁵ А Авесалом је дошао са свим израиљским народом у Јерусалим заједно с Ахитофелом.

¹⁶ Кад је Хусај Аркијанин, Давидов пријатељ, дошао Авесалому, Хусај је рекао Авесалому: „Живео цар! Живео цар!“

¹⁷ Авесалом рече Хусају: „Зар је ово оданост твоје пријатељу? Зашто ниси отишао са својим пријатељем?“

¹⁸ Хусај одговори Авесалому: „Не, ја сам за онога кога је изабрао Господ, овај народ и сви Израиљци, и с њим ћу и остати.“

¹⁹ Осим тога, коме ћу служити ако не Давидовом сину? Како сам служио твоме оцу, тако ћу служити и теби.“

²⁰ Затим Авесалом рече Ахитофелу: „Саветуј шта да радимо.“

²¹ Ахитофел рече Авесалому: „Лези са иночама свога оца, које је оставио да чувају двор. Кад сав Израиљ чује да си постао мрзак своме оцу, охрабриће се све твоје присталице.“

²² Тада су на крову разапели шатор за Авесалома, па је Авесалом легао са иночама свога оца на очи свег Израиља.

²³ У оне дане је сваки савет који је Ахитофел дао био тражен као Божија реч. Зато су и Давид и Авесалом ценили сваки Ахитофелов савет.

17

¹ Ахитофел рече Авесалому: „Допусти ми да изаберам дванаест хиљада људи, те да се дигнем у потеру за Давидом већ ове ноћи.

² Напашћу га док је изморен и клонулог духа, па ћу га уплашити, те ће побећи сав народ који је с њим. Убићу само цара,

³ те ћу ти довести натраг сав народ. А кад се сав народ врати теби, осим човека кога тражиш, сав ће се народ умирити.“

⁴ Овај савет се учинио ваљаним и Авесалому и свим израиљским старешинама.

⁵ Тада Авесалом рече: „Позовите Хусаја Аркијанина, да чујемо шта и он има да каже.“

⁶ Кад је Хусај дошао Авесалому, Авесалом му рече: „Ахитофел је дао овај савет. Хоћемо ли поступити по његовом савету? Ако не, шта ти кажеш?“

⁷ Хусај рече Авесалому: „Овај пут савет који је дао Ахитофел није добар.“

⁸ Хусај настави: „Ти знаш да су твој отац и његови људи ратници, и да су разјарени као медведица кад јој отму медведиће у пољу. Твој отац је изврстан борац и неће ноћити с народом.

⁹ Он се сада крије у некој јами или на неком другом месту. Али ако неко од наших падне у првом удару, прошириће се глас: 'Изгибе народ који следи Авесалома!'

¹⁰ Тада ће се и ратник, у кога је лавље срце, уплашити, јер сав Израиљ зна да је твој отац ратник, и да су људи с њим изврсни борци.

¹¹ Стога, саветујем да се сав Израиљ, од Дана до Вир-Савеје, окупи око тебе, да га буде много као песка на морској обали, и да ти лично поћеш у бој.

¹² Тада ћемо навалити на њега где год се нашао, и оборити се на њега као што роса пада на земљу, те неће преживети ни он нити иједан од људи што су са њим.

¹³ А ако се повуку у град, сав ће Израиљ донети ужад под тај град, па ћемо га одвући до потока, све док од њега не остане ни камичак.“

¹⁴ Авесалом и сви Израиљци рекоше на то: „Савет Хусаја Аркијанина је бољи од Ахитофеловог савета.“ Јер Господ је био одредио да Ахитофелов савет, који је био бољи, буде осујећен, да би Господ довео пропаст на Авесалома.

Хусај упозорава Давида

¹⁵ Хусај рече свештеницима Садоку и Авијатару: „Тако и тако је Ахитофел саветовао Авесалому и Израиљевим старешинама, а ја сам саветовао тако и тако.

¹⁶ А сад брзо пошаљите поруку и јавите Давиду: 'Немој ноћас ноћити код речних газова у пустињи, него пређи преко, иначе ће бити уништени и цар и сав народ који је с њим.'"

¹⁷ А Јонатан и Ахимас су чекали у Ен-Рогилу; једна слушкиња је долазила и доносила им вести, а они су одлазили и извештавали цара Давида. Наиме, они нису могли да иду у град да их не би видели како улазе у град.

¹⁸ Међутим, видео их је неки дечак, па је јавио Авесалому. Они су брзо отишли, па су дошли у кућу једног човека у Вауриму, који је имао бунар у своме дворишту. Они се спустише у њега.

¹⁹ Тада је човекова жена узела простирку и покрила отвор бунара. На њу је разасула прекрупну, тако да нико није знао за ово.

²⁰ Кад су Авесаломове слуге дошле код женине куће рекли су: „Где су Ахимас и Јонатан?"

Жена им одговори: „Прешли су преко потока.“ Они су их тражили, али пошто их нису нашли, вратили су се у Јерусалим.

²¹ Након што су отишли, она двојица су се попела из бунара и отишла и јавила цару Давиду. Рекли су Давиду: „Устани и брзо пређи преко воде, јер им је Ахитофел тако и тако саветовао против вас.“

²² Тада су Давид и сав народ с њим устали, па су прешли преко Јордана. До сванућа није било ни једног који није прешао преко Јордана.

²³ Кад је Ахитофел видео да се није поступило по његовом савету, оседлао је магарца, спремио се и отишао кући у свој град. И пошто је дао упутства за свој дом, обесио се и умро. Сахранили су га у гробу његових предака.

²⁴ А Давид је дошао у Маханајим, док је Авесалом са свим Израиљцима прешао преко Јордана.

²⁵ Авесалом је поставио Амасу над војском уместо Јоава. Амаса је био син неког човека по имену Итра Израиљац, који је облежао Авигеју, ћерку Насову, сестру Серује, мајке Јоавове.

²⁶ Израиљ и Авесалом су се утаборили у области Галада.

²⁷ Кад је Давид стигао у Маханајим, Совије, син Насов из Раве амонске, Махир, син Амилов из Ло-Девара, и Варзелај Галађанин из Рогелима,

²⁸ донесоше постеље, чаше, земљане судове; пшеницу и јечам, брашно, пржено зрње, пасуљ и сочиво;

²⁹ мед, масло, овчији и крављи сир. То су донели за јело Давиду и народу с њим, јер су рекли: „Народ је огладнео, изморио се и ожеднео у пустињи.“

18

Авесаломов пораз и смрт

¹ Давид је извршио смотру народа који је био с њим, и поставио над њима заповеднике над хиљаду и заповеднике над стотину.

² Затим је Давид послао народ: једну трећину са Јоавом, другу трећину с Ависајем, сином Серујиним, братом Јоавовим, и једну трећину са Итајем Гађанином.

Тада цар рече народу: „И ја ћу поћи с вама.“

³ Али људи му рекоше: „Ти нећеш ићи, јер ако ми побегнемо, они неће марити за нас. Чак и да половина од нас изгине, они неће марити за нас, јер ти вредиш као нас десет хиљада. Зато је боље да нам помажеш из града.“

⁴ Цар им рече: „Учинићу све што вам се чини добро.“

Тако је цар стајао код градских врата, док је сав народ излазио по стотинама и хиљадама.

⁵ Цар заповеди Јоаву, Ависају и Итају: „Чувајте ми младића Авесалома.“ Сав народ је чуо кад је цар заповедио ово свим заповедницима за Авесалома.

⁶ Народ је изашао у бој против Израиља; битка се водила у Јефремовој шуми.

⁷ Давидове слуге су поразиле израиљски народ; био је то велики пораз у онај дан: двадесет хиљада мртвих.

⁸ Битка се проширила по целом крају. Тoga дана је шума прогутала више народа него што их је пало од мача.

⁹ А Авесалом је набасао на неке Давидове слуге. Авесалом је јахао на својој мазги, али док је мазга пролазила испод густе крошње једног великог хрasta, коса му се закачила за хрast, тако да је висио између неба и земље. Мазга испод њега је наставила да иде.

¹⁰ Један од људи је то видео и јавио Јоаву: „Ено, видео сам Авесалома како виси о једном хрastу.“

¹¹ Јоав рече човеку који му је донео вест: „Кад си га видео, зашто га ниси саставио са земљом на лицу места? Ја бих ти дао десет шекела сребра* и један опасач.“

¹² Човек одговори Јоаву: „И да имам хиљаду шекела сребра у својим рукама, не бих дигао руку на царевог сина, јер је цар на наше уши заповедио теби, Ависају и Итају: 'Чувајте ми младића Авесалома.'"

¹³ Па и кад бих починио издају насрћући на његов живот, а од цара се ништа не може сакрити, ти би се држао по страни.“

* **18:11** Око 120 гр.

14 Јоав му рече: „Нећу ја да траћим време с тобом!“ Онда је узео три копља у своју руку и забио их Авесалому у срце, док је још био жив усред храста.

15 Затим је десет момака, Јоавових штитоноша, окружило Авесалома и докрајчили га, те је умро.

16 Јоав је затрубио у трубу, па се народ вратио из потере за Израиљем; Јоав је, наиме, повукао народ.

17 Авесалома су узели и бацили у велику јаму у шуми и набацали на њега веома велику гомилу камења. У међувремену је сав Израиљ побегао својим кућама.

18 А Авесалом је, за живота, подигао себи стуб у Краљевој долини, јер је рекао: „Немам сина да сачува спомен на моје име.“ Зато је стуб назвао по свом имену, те се зове „Авесаломов споменик“ све до данас.

Давиду јављају за Авесаломову смрт

19 Тада Ахимас, Садоков син, рече: „Пусти ме да отрчим и јавим цару да га је Господ избавио из руку његових непријатеља.“

20 Јоав му рече: „Данас нећеш бити гласник добре вести. Учинићеш то неки други дан, али данас нећеш јавити добру вест, јер је царев син погинуо.“

21 Затим Јоав рече Кушанину: „Иди и јави цару што си видео.“ Кушанин се поклони Јоаву и отрча.

22 Али Ахимас, син Садоков, опет рече Јоаву: „Било како било, пусти ме да и ја отрчим за Кушанином.“

Јоав му рече: „Зашто да трчиш, синко, кад ти добра вест неће донети награду?“

23 „Било како било, пусти ме да отрчим.“

Јоав му рече: „Хајде, трчи!“ Ахимас отрча преко равнице и претече Кушанина.

24 А Давид је баш седео међу двојим градским вратима. Тада је стражар, који је био на крову врата, подигао поглед и угледао неког човека како трчи.

25 Стражар је викнуо и јавио цару. Цар рече: „Ако је сам, онда носи добру вест.“ Док се човек приближавао,

26 стражар је видео другог човека како трчи, па је позвао чувара на вратима, рекавши: „Ево, још један човек трчи!“

Цар рече: „И он носи добру вест.“

27 Стражар рече: „Видим да онај први трчи као Ахимас, Садоков син.“

Цар рече: „Он је добар човек и долази са добром вешћу.“

28 Ахимас позва и рече цару: „Добро је!“ Затим се поклатио цару лицем до земље и рекао: „Нека је благословен Господ, Бог твој, који је зауставио људе што су дигли руку на мога господара цара.“

29 Цар упита: „Да ли је младић Авесалом добро?“

Ахимас одговори: „Видео сам велико комешање кад ме је царев слуга Јоав слао, али нисам видео шта је било.“

30 Цар рече: „Помери се тамо у страну.“ Он се померио у страну, па је стајао.

31 Тада је дошао Кушанин и рекао: „Добра вест за мога господара цара! Јер, данас те је Господ избавио из руку свих који су се дигли против тебе!“

32 Тада цар упита Кушанина: „Да ли је добро младић Авесалом?“

Кушанин одговори: „Нека непријатељи мога господара цара, и сви који се дижу против тебе да ти науде прођу као тај младић.“

33 На то цар задрхта и оде у горњу собу над градским вратима и бризну у плач. Ишао је и

говорио: „Сине мој Авесаломе, сине мој, сине мој Авесаломе! О, да сам ја умро уместо тебе! Авесаломе, сине мој, сине мој!“

19

Давид жали за Авесаломом

¹ Јоаву су јавили: „Ено, цар плаче и тугује за Авесаломом!“

² Тако се победа тога дана претворила у жалост за сав народ, јер је народ чуо да цар тугује за својим сином.

³ Тог дана се народ ушуњао у град, као народ који се посрамљено ушуња кад побегне из битке.

⁴ А цар је покрио своје лице плачући на глас: „Авесаломе, сине мој! Авесаломе, сине мој, сине мој, сине мој!“

⁵ Тада је Јоав дошао цару у кућу и рекао му: „Данас си осрамио своје слуге које су спасле живот теби, твојим синовима и ћеркама, и твојим женама и иночама,

⁶ пошто волиш оне који те мрзе и мрзиш оне који те воле. Данас си јавно показао да ти није стало ни до војвода ни до слугу, јер данас видим да би ти било драго да је Авесалом остао жив, а да смо сви ми мртви.

⁷ А сад устани и иди и обрати се љубазно својим слугама, јер заклињем се Господом: ако не изађеш, ни један човек неће остати с тобом ове ноћи, па ће ова невоља бити гора од сваке која те је задесила од твоје младости до сада.“

⁸ Тада је цар устао и сео код градских врата. Кад су народу јавили: „Цар седи код градских врата“, сав је народ дошао пред цара.

Израиљци су, пак, побегли својим кућама.

⁹ А сав народ се расправљао по свим Израиљевим племенима, говорећи: „Цар нас је избавио из руку наших непријатеља и спасао нас из руку Филистејаца, а сада је морао да побегне из земље од Авесалома.

¹⁰ Али Авесалом, кога смо помазали да влада над нама, је погинуо у бици. Стога, зашто ништа не предузимате да вратите цара?“

¹¹ Тада је цар Давид послао поруку свештеницима Садоку и Авијатару: „Реците Јудиним старешинама: 'Зашто да ви будете последњи који ће вратити цара у његову кућу?' – Наиме, оно што се говорило по свем Израиљу је дошло до цара у његову кућу –

¹² Јер, ви сте моја браћа, моја крв и месо. Зашто да будете последњи који ће вратити цара?

¹³ А Амаси реците: 'Зар ти ниси моја крв и месо? Нека ми Господ тако учини и нека још дода, ако доживотно не будеш војвода моје војске уместо Јоава!'“

¹⁴ Тако је задобио срца свих Јудејаца као једног човека, па су послали цару поруку: „Врати се и ти и твоје слуге.“

¹⁵ Тада се цар вратио и дошао до Јордана, а Јудејци су дошли у Галгал да се сретну с царем и да га преведу преко Јордана.

Давидов повратак у Јерусалим

¹⁶ Тада је Семај, син Гирина, Венијаминовац из Ваурима, заједно са људима из Јуде, похитао цару у сусрет.

¹⁷ С њим је било хиљаду људи из Венијаминовог племена, као и Сива, слуга из Сауловог дома са својих петнаест синова и двадесет слугу. Они су дошли до Јордана пред цара.

¹⁸ Док су преводили царев дом да га доведу, и да чини што му се чини добро, Семај, син Гирина, паде

ничице пред царем баш кад је овај требало да пређе преко Јордана.

¹⁹ Семај рече цару: „Нека ме мој господар не држи кривим, и нека не памти како је твој слуга скривио против тебе онога дана кад је мој господар цар изашао из Јерусалима; нека мој господар не узме то к срцу.

²⁰ Јер твој слуга зна да је скривио. Али, ето, ја сам, од свег дома Јосифовог, први дошао да дочекам мог господара цара.“

²¹ Ависај, син Серујин, рече: „Зар не би требало да Семај буде погубљен због тога, пошто је проклињао Господњег помазаника?“

²² Али Давид рече: „Шта ја имам с вама, синови Серујини, те ми се данас противите? Зар данас да неко буде погубљен у Израиљу? Зар не знам да сам данас цар над Израиљем?“

²³ Цар рече Семају: „Нећеш бити погубљен.“ И закле му се цар.

Сусрет Мефивостеја и цара

²⁴ Тако је и Саулов син Мефивостеј сишао да дочека цара. Он се није бринуо за своје ноге, није подрезивао браду, нити је прао своју одећу од дана кад је цар отишао до дана кад се вратио у миру.

²⁵ Кад је дошао из Јерусалима да дочека цара, цар му рече: „Зашто ниси пошао са мном, Мефивостеју?“

²⁶ Он одговори: „Господару мој, царе, мој слуга ме је обмануо, јер твој му је слуга рекао: 'Оседлај ми магарца, да га узјашем и пођем са царом', јер је твој слуга хром.

²⁷ А он је оцрнио твога слугу пред мојим господарем царем. Али мој господар цар је као Анђео Божији; уради како ти се чини добро.

²⁸ Јер сав дом мога оца није заслужио ништа друго осим смрти од мога господара цара. Ипак, ти си

посадио свога слугу међу оне који једу за твојим столом. Какво онда право имам да још нешто тражим од цара?“

²⁹ Цар одговори: „Зашто и даље трошиш речи? Одређујем да ти и Сива поделите земљу међу собом.“

³⁰ Мефивостеј рече цару: „Нека узме све, само кад се мој господар цар вратио у миру у свој дом!“

Давидова наклоност према Варзелају

³¹ Варзелај Галађанин дође из Рогелима и пређе преко Јордана с царем, да га испрати код Јордана.

³² Варзелај је био веома стар; било му је осамдесет година. Он је снабдевао цара храном, док је цар боравио у Маханајиму; био је, наиме, веома богат човек.

³³ Цар рече Варзелају: „Пређи са мном, а ја ћу се старати о теби код себе у Јерусалиму.“

³⁴ Варзелај одговори цару: „Колико ми је још дана остало да живим, да бих ишао с царом у Јерусалим?“

³⁵ Данас ми је осамдесет година. Знам ли још шта је добро а шта лоше? Може ли твој слуга осетити укус онога што једе и пије? Може ли још слушати глас певача и певачица? Зашто да твој слуга још буде на терету своме господару цару?

³⁶ Твој ће слуга поћи с царем мало даље од Јордана. Зашто цар хоће да ме награди оваквом наградом?

³⁷ Допусти своме слузи да се врати и умре у свом граду где је гроб мога оца и моје мајке. Али, ево, ту је твој слуга Химам; нека он пређе с мојим господарем царем. Уради за њега што ти се чини добро.“

³⁸ Цар рече: „Нека онда Химам пође са мном, а ја ћу учинити за њега што се теби буде чинило добро; што год желиш, ја ћу то учинити за њега.“

³⁹ Затим је сав народ прешао преко Јордана. Након што је цар прешао на другу страну, пољубио је Варзелаја и благословио га, па се овај вратио у своје место.

⁴⁰ Кад је цар прешао у Галгал, с њим је прешао и Химам. С царем је прешао сав Јудин народ и половина израиљског народа.

⁴¹ Затим су и сви Израиљци дошли к цару и рекли му: „Зашто су те наша браћа Јудејци украли и превели преко Јордана, и цара и све Давидове људе?“

⁴² Сви Јудејци одговорише Израиљцима на то: „Зато што нам је цар род. Зашто се љутите због тога? Јесмо ли јели од цареве хране? Да ли нам је шта даровао?“

⁴³ Израиљци одговорише Јудејцима: „Ми имамо десет делова у цара, те имамо више права на Давида од вас. Зашто нас онда презирете? Нисмо ли баш ми први предложили да вратимо нашег цара?“

Ипак, речи Јудејаца су биле теже од речи Израиљаца.

20

Севина побуна

¹ Тамо се задесила нека ништарија, по имену Сева, син Вихријев, Венијаминовац. Он је затрубио у рог и рекао:

„Немамо ми удела са Давидом!“

Нема нама наследства са сином Јесејевим!
Сваки у свој шатор, Израиљу!“

² Тада су сви Израиљци одступили од Давида и пошли за Севом, Вихријевим сином. А Јудејци су верно следили свог цара од Јордана до Јерусалима.

³ Кад је Давид дошао својој кући у Јерусалим, цар је узео својих десет иноча које је оставио да чувају

двор и одвео их у једну кућу под стражом. Он се старао за њих, али са њима није спавао. Оне су остале затворене до дана своје смрти, живећи као удовице.

⁴ Цар рече Амаси: „Окупи ми Јудејце за три дана, а и ти буди овде.“

⁵ Амаса оде и окупи Јуду, али му је узело дуже од рока који му је дао цар.

⁶ Давид рече Ависају: „Сада ће нам Сева, син Вихријев, нанети више зла него Авесалом. Зато узми слуге свога господара и крени у потеру за њим, да не би нашао себи утврђене градове и умакао нам.“

⁷ Јоавови људи заједно са Херећанима и Фелећанима, и свим ратницима, крену за њим. Напустили су Јерусалим и дали се у потрагу за Севом, сином Вихријевим.

⁸ Кад су били код великог камена у Гаваону, Амаса дође пред њих. Јоав је на себи носио бојну одећу, а уз бок му је био припасан мач у корицама. Али кад је пошао, мач је испао.

⁹ Јоав рече Амаси: „Је ли све како треба, брате мој?“ Јоав узме Амасу десном руком за браду да га пољуби.

¹⁰ Амаса се није обазрео на мач у Јоавовој руци; Јоав му зари мач у стомак, тако да му се утроба просула на земљу. Није било потребе да га удари двапут; на месту је остао мртав. А Јоав и његов брат Ависај су наставили потеру за Севом, сином Вихријевим.

¹¹ Један од Јоавових људи је стао код Амасиног тела и рекао: „Ко је уз Јоава и Давида, нека иде за Јоавом!“

¹² А Амаса је лежао у својој крви насред пута. Кад је човек видео да се сав народ зауставља, одвукао је Амасу с пута у поље и покрио га плаштом; видео је да ће се зауставити свако ко прође.

¹³ Пошто су Амасу склонили с пута, сви људи су кренули за Јоавом да гоне Севу, сина Вихријевог.

¹⁴ Он је прошао кроз сва израиљска племена све до Авел Вет-Махе. Окупили су се и сви Вирани и пошли за њим.

¹⁵ Кад је сав народ са Јоавом дошао, опколили су га у Авел Вет-Махи. Подигли су насип који је стајао око града.

Док су поткопавали зид да га сруше,

¹⁶ једна мудра жена позва из града: „Чујте! Чујте! Реците Јоаву: 'Примахни се овамо да разговарам с тобом.'“

¹⁷ Кад јој се Јоав примакао, жена је рекла: „Јеси ли ти Јоав?“

Он одговори: „Јесам.“

Она му рече: „Послушај речи своје слушкиње.“

Он рече: „Слушам.“

¹⁸ Она рече: „Некада су говорили: 'Нека траже савет у Авелу', и тако би завршили ствар.

¹⁹ Ми смо мирољубиви и одани у Израиљу. Зашто тражиш да уништиш град, који је један од најважнијих градова у Израиљу? Зашто хоћеш да прождереш наследство Господње?“

²⁰ Јоав одговори: „Далеко било! Далеко било од мене да га прождерем или уништим!“

²¹ Није реч о томе, већ о човеку из Јефремове горе, по имену Сева, сину Вихријевом, који је подигао руку на цара Давида. Изручите само њега и ја ћу се повући из града.“

Жена одговори Јоаву: „Ево, биће ти бачена његова глава преко зида.“

²² Жена дође к свему народу са својим мудрим предлогом. Тако су одсекли главу Севи, сину Вихријевом, и бацили је Јоаву. Тада је Јоав затрубио у рог, па су се сви разишли од града својим кућама, а он се вратио цару у Јерусалим.

Давидови званичници

²³ Јоав је био над свом израиљском војском, а Венаја, син Јодајев, је био над Херећанима и Фелећанима.

²⁴ Адорам је био над присилним радом, а Јосафат, син Ахилудов, је био дворски саветник.

²⁵ Сева је био писар а Садок и Авијатар су били свештеници.

²⁶ Ира Јаиранин је, такође, био Давидов свештеник.

21

Давид освећује Гаваоњане

¹ У Давидово време била је глад три године заредом. Давид је тражио лице Господње и Господ рече: „На Саулу и његовом дому лежи кривица за проливену крв, јер је погубио Гаваоњане.“

² Цар је позвао Гаваоњане и говорио с њима. А Гаваоњани нису Израиљци, него преостали потомци Аморејаца, којима су се Израиљци обавезали заклетвом. У својој ревности за Израиљ и Јуду, Саул је настојао да их истреби.

³ Давид рече Гаваоњанима: „Шта могу да учиним за вас? Чиме да вас откупим да бисте благословили наследство Господње?“

⁴ Гаваоњани му одговорише: „Не тражимо ни сребро ни злато од Саула и његовог дома, нити тражимо да се ико погуби у Израиљу.“

Давид рече: „Што год кажете, ја ћу то учинити за вас.“

⁵ Они одговорише цару: „Од човека који нас је затирао и који је наумио да нас уништи, да се не одржимо нигде у Израиљу –

⁶ нека нам се преда седам од његових синова да их раскомадамо пред Господом у Гаваји Саула, изабраника Господњег.“

Цар рече: „Предаћу их.“

⁷ Ипак, цар је поштедео Мефивостеја, сина Сауловог сина Јонатана, због заклетве коју су Давид и Јонатан положили један другом пред Господом.

⁸ Цар узео Армонија и Мефивостеја, два сина Ресфе, ћерке Аје, које је родила Саулу, и пет синова Саулове ћерке Мераве*, које је родила Адрилу, сину Варзелаја Меолаћанина,

⁹ и предаде их у руке Гаваоњана. Они су их раскомадали на гори пред Господом. Сва седморица су страдали заједно. Били су погубљени у првим данима жетве, на почетку жетве јечма.

¹⁰ Тада је Ресфа, ћерка Ајина, узела врећу од кострети и прострла је за себе на стени, од почетка жетве†, све док киша с неба није пала на њих. Она није дала да птице небеске долазе на њих дању, ни звери пољске ноћу.

¹¹ Кад су Давиду јавили шта је урадила Ајина ћерка Ресфа, Саулова иноча,

¹² он је отишао и узео Саулове кости и кости његовог сина Јонатана од мештана Јавис-Галада, које су украли с главног трга у Вет-Сану; њих су Филистејци обесили тамо оног дана кад су убили Саула на Гелвуји.

¹³ Давид је однео оданде Саулове кости и кости његовог сина Јонатана, и здружио их с костима раскомаданих.

* **21:8** У већини јеврејских текстова и у преписима Септуагинте стоји Михала. Међутим, Михала је била млађа Саулова ћерка која није имала деце. Зато се већина превода одлучује за Мерава – која је била Саулова старија ћерка – према два јеврејска текста и сиријском тексту. То одговара тексту 1. Сам 18,19, јер је Мерава била Адрилова жена.

† **21:10** Од априла до септембра или октобра, до сезоне киша.

¹⁴ Затим је сахранио Саулове кости и кости његовог сина Јонатана у Венијаминовом подручју, у Сели, у гробу његовог оца Киса. Пошто су урадили све што је цар заповедио, Бог се смиловао земљи.

Давидови војни походи

¹⁵ А када је опет избио рат Филистејаца са Израиљем, Давид и његове слуге с њим, су отишли доле и ступили у бој с Филистејцима. Давид је био исцрпљен.

¹⁶ А Јесви-Венов, један од потомака Рафајевих, имао је копље тешко три стотине шекела[‡] бронзе. Имао је и нови мач, и говорио је како ће убити Давида.

¹⁷ Али Давиду притече у помоћ Ависај, син Серујин, који навали на Филистејца и уби га. Тада су се Давидови људи заклели: „Нећеш више излазити с нама у бој, да се не угаси светиљка Израиљу.“

¹⁸ После тога је опет избио рат с Филистејцима у Гову. Тада је Сивехај Хусаћанин убио Сафа, који је био Рафајев потомак.

¹⁹ Затим је опет избио рат са Филистејцима у Гову. Тада је Елханан, син Јаре-Орегимова, из Витлејема, убио Голијата Гаћанина, коме је дршка копља била као ткалачко вратило.

²⁰ Затим је опет избио рат у Гату. Ту је био неки човек дивовског раста, који је имао шест прстију на свакој руци, и шест прстију на свакој нози, укупно двадесет четири прста. И он је био Рафајев потомак.

²¹ Он је вређао Израиљ, али га је убио Јонатан, син Давидовог брата Шиме.

²² Та четворица су били потомци Рафаја из Гата, а погинули су од руке Давида и његових слугу.

[‡] **21:16** Око 3,5 kg.

22

Давидова победничка песма

¹ Давид је испевао Господу речи ове песме онога дана када га је Господ избавио из руку свих његових непријатеља и из Саулове руке.

² Рекао је:

Господе, стено моја,
тврђаво моја, избавитељу мој.

³ Мој Бог је мени стена,
где заклон налазим.
Штите мој, роже мог спасења,
заклоне мој, уточиште моје!
Од насиља ти ме избављаш.

⁴ Призиваћу Господа славе предостојног,
и он ће ме спасти од мојих душмана.

⁵ Јер, смртни ме таласи окружише,
ужаснут сам разорним рекама.

⁶ Ужад су ме Света мртвих опколила,
смрт ме вреба са својим замкама.

⁷ У невољи завапих Господу,
и повиках ка Богу својему.
Из свог храма глас је мој чуо,
мој вапај стиже до његових ушију.

⁸ Тад се земља уздрма, затресе,
задрхташе темељи небески,
стресоше се због његовог гнева.

⁹ Дим се диже њему из ноздрва,
огањ пламти из његових уста,
жар угљени из њега избија.

¹⁰ Он небеса пресави и сиђе,
под ногама густа му је тама.

¹¹ Херувима узјаха, полете,

- и заплочи на крилима ветра.
12 Од таме начини око себе шатор,
од облака тамних, од зборишта вода.
13 Од сјаја пред њим угаљ ужарени бљују.
14 Тада Господ загрме с небеса,
разлеже се глас Свевишњег.
15 Стреле одапе и душмане расу,
бљесну муњом, смете их и разби.
16 Кад је Господ почео да кара,
кад му дах из ноздрва плану,
долине се морске показаше,
открише се темељи света.
- 17 Руку пружи са висина, дохвати ме,
из вода ме моћних извуче,
18 од моћног ме избави душмана,
од оних јачих што ме мрзе.
19 Навалише на мене у дан моје муке,
али Господ ми је био ослонац.
20 Изведе ме на пространо место,
избави ме јер сам му по вољи.
- 21 Господ ми по правди мојој плати,
награди ми чистоћу руку мојих,
22 јер путеве Господње сачувах;
Богу своме ја нисам скривио.
23 Судови његови сви су ми пред очима,
од одредби његових одвратио се нисам.
24 Пред њим сам ја био беспрекоран,
сачувао сам себе од кривице,
25 по правди ме је мојој Господ наградио,
моја му је недужност пред очима.
- 26 Ти вернима исказујеш верност,

- беспрекорнима узвраћаш поштењем.
- 27 С чистима ти поступаш чисто,
а с opakима поступаш лукаво.
- 28 Ти избављаш кротак народ,
а узносите гледаш да обориш.
- 29 Јер ти си ми светиљка, Господе,
Господ моју таму расветљује.
- 30 Јер са тобом ја разбијам чету,
с Богом мојим прескачем зидине.
- 31 Пут је Божији непрекоран,
реч је Господња у ватри прекаљена;
штит је свима што у њему уточиште траже.
- 32 Јер ко је Бог осим Господа?
Ко је стена осим нашег Бога?
- 33 Он је Бог, тврђава моја јака;
он пут мој чини непрекорним.
- 34 Даде ми ноге хитре ко у кошуте,
постави ме чврсто на висине.
- 35 Руке моје учи војевању,
да лук бронзани натежем мишицама.
- 36 Ти ми дајеш штит спасења свога,
твој одазив чини ме великим.
- 37 Шириш тло под кораком мојим,
да ми ноге не би посрнуле.
- 38 Душмане своје гоним и таманим,
не враћам се док их не докрајчим.
- 39 Затирем их, разбијам, и неће се дићи,
и падају под моје ноге.
- 40 Ти ме опремаш снагом за битку,
и обараш пода мношвом моје противнике.
- 41 Ти учини да душмани моји
реп свој подвију преда мношвом,

- да мрзитеље своје искореним.
- 42 Погледаше, али им спаса нема ниоткуда;
Господу *заватише*, али он им не одговара.
- 43 Измрвих их као прах земаљски,
изгазих их као блато са улица.
- 44 Ти ме избави од сукоба с мојим народом,
сачувао си ме за главу пуцима.
Народ који нисам знао, тај ми народ служи.
- 45 Туђинци ми ласкају,
чим ме чују, они ме слушају.
- 46 Туђинци губе срчаност,
из својих тврђава излазе дрхћући.
- 47 Живео Господ! Благословена била стена моја!
Узвишен био Бог, стена мога спасења!
- 48 То је Бог што ме освећује,
он обара народе пода мнош;мо;
- 49 он ме решава мојих душмана.
Над мојим си ме мрзитељима узвисио,
избавио ме од човека насилног.
- 50 Зато ћу те хвалити, Господе, међу пуцима,
твоје ћу име песмом прослављати.
- 51 Велико спасење даје своме цару;
исказује милост помазанику своме, Давиду,
и његовом потомству до века.

23

Давидове последње речи

- 1 Ово су последње Давидове речи.
„Говори Давид, син Јесејев.
Говори човек постављен на високо место,
помазаник Бога Јаковљевог,
певач песама Израиљевих.

² Дух Господњи говори преко мене,
реч је његова на моме језику.

³ Бог Израиљев проговори,
Стена Израиљева рече о мени:
'онај што праведно влада над људима,
онај што влада у страху Божијем,

⁴ он је као светлост јутарња,
као сунце у јутру без облака,
што светлуца у трави после кише.'

⁵ Није ли такав мој дом са Богом?
Јер са мношвом је вечни савез склопио,
уређен и чуван у свему.

Неће ли он дати да мој успех никне,
и да свака моја жеља процвета?

⁶ А ништарије су попут трња што се баца,
јер га нико руком не дохвата.

⁷ Дотиче се само гвожђем или дршком копља,
те се на месту потпуно спаљује.“

Давидови јунаци

⁸ Ово су имена Давидових јунака: Јосев-Васевет, Тахкемонац, главар тројице. Он је једном приликом завитлао копљем и побио одједном осам стотина.

⁹ За њим је био Елеазар, син Додов, сина Ахошова. Он је био један од тројице јунака који су с Давидом јуришали на Филистејце окупљене за битку. А Израиљци су се повукли.

¹⁰ Тада се он дигао и тукао Филистејце док му се рука није уморила, па се тако укочена стегла око мача. Тог дана је Господ извојевао велику победу. Затим се народ вратио само да покупи плен.

¹¹ За њим је био Сама, син Агејев, Араранин. Филистејци се скупише у Лехији, где је била њива пуна сочива; а народ је побегао од Филистејаца.

¹² Али он стане усред поља, одбрани га и потуче Филистејце. Тако је Господ извојевао велику победу.

¹³ У време жетве, водећа тројица међу тридесеторицом дођу к Давиду у одоламску пећину, док су Филистејци били утаборени у рефаимској долини.

¹⁴ Тада је Давид био у тврђави, а у Витлејему је био филистејски војни табор.

¹⁵ Давид жељно рече: „Е, кад би ме неко напојио водом из студенца што је код витлејемске капије!“

¹⁶ Тада се она три јунака пробију кроз филистејски табор, извуку воде из студенца што је код витлејемске капије, понесу је и донесу Давиду. Али Давид није хтео да је пије, него је излио пред Господом.

¹⁷ Рече: „Не дај, Господе, да то учиним! Није ли то крв људи који су отишли не марећи за свој живот?“ Зато није хтео да пије.

То су учинила та тројица јунака.

¹⁸ Ависај, Јоавов брат, син Серујин, је био водећи међу тројицом. Он је подигао копље против три стотине и побио их. Тако је себи стекао име међу тројицом.

¹⁹ Пошто је био најславнији међу тридесеторицом, постао им је заповедник. Ипак, није достигао ону тројицу.

²⁰ И Венаја, син Јодајев, из Кавзеела. Он је био храбар ратник, који је учинио велика дела. Он је убио два сина Ариела, Моавца. А једног снежног дана је сишао у јаму и убио лава.

²¹ Убио је и неког Египћанина, горостаса, који је имао копље у руци. Венаја је изашао пред њега са штапом, истргао копље из Египћанинове руке и убио га његовим копљем.

²² Венаја, син Јодајев, је учинио ове ствари, па је тако стекао име међу тројицом јунака.

23 Он је био најславнији међу тридесеторицом, али није достигао ону тројицу. Давид га је поставио за заповедника своје телесне страже.

24 Међу тридесеторицом су били:

Јоавов брат Асаило,
Додов син Елханан из Витлејема,

25 Шама Арођанин,

Елика Арођанин,

26 Хелис Фалђанин,

Ира, син Икисов, Текујанин,

27 Авиезер Анатођанин,

Мевунеј Хусађанин,

28 Салмон Ахошанин,

Марај Нетофађанин,

29 Хелев, син Ванин, Нетофађанин,

Итај, син Ривајев, из Гаваје Венијаминове,

30 Венаја Пиратођанин,

Идај из долине Гаса.

31 Ави-Алвон Арвађанин,

Азмавет Варумљанин,

32 Елијава Салвођанин,

Јонатан, од синова Јасинових,

33 Шама Араранин,

Ахијам, син Сахаров, Араранин,

34 Елифелет, син Асвеја Махађанина,

Елијам, син Ахитофела Гилођанина,

35 Есро Кармилац,

Фареј Арвијанин,

36 Игал, син Натанов, из Сове,

Ванија из Гада,

37 Селек Амонац,

Нареј Вирођанин, штитоноша Јоава, сина
Серуиног,

38 Ира Јетранин,

Гарив Јетранин,
³⁹ и Урија Хетит;
укупно тридесет седам.

24

Давидов попис Јуде и Израиља

¹ Господњи гнев је поново плануо на Израиља. Господ је подстакао Давида против њих, рекавши: „Иди и изброј Израиљ и Јуду.“

² Цар рече Јоаву, заповеднику војске с њим: „Прођите по свим племенима Израиљевим, од Дана до Вир-Савеје, и избројте народ, да бих знао колико га има.“

³ Јоав рече цару: „Нека Господ, Бог твој, још умножи народ стопут више, и да мој господар цар може то видети својим очима. Али зашто мој господар цар жели тако нешто?“

⁴ Ипак царева реч је била јача од Јоава и заповедника војске. И тако су Јоав и заповедници војске отишли од цара да изброје израиљски народ.

⁵ Прешли су преко Јордана и утаборили се у Ароиру, на десно од града и потока, а потом су наставили преко Гада до Јазира.

⁶ Затим су дошли у Галад и у подручје Тахтим-Одсије, а онда су отишли у Дан-Јан и околину Сидона.

⁷ Затим су отишли у тирску тврђаву и у све градове Евејаца и Хананаца и у Вир-Савеју у Негеву Јудином.

⁸ Након девет месеци и двадесет дана, пошто су прошли целом земљом, вратили су се у Јерусалим.

⁹ Тада је Јоав известио цара о броју пописаног народа; у Израиљу је било осам стотина хиљада људи спремних да се лате мача, а Јудејаца је било пет стотина хиљада.

¹⁰ Међутим, Давида је запекла савест након што је избројио народ.

Давид рече Господу: „Тешко сам згрешио због тога што сам то учинио. А сад, Господе, опрости кривицу своме слуги, јер сам учинио велику лудост.“

¹¹ Ујутро, кад је Давид устао, дође реч Господња пророку Гаду, Давидовом видеоцу:

¹² „Иди и реци Давиду: 'Говори Господ: нудим ти три ствари; изабери једну од њих, а ја ћу то довести на тебе.'“

¹³ Гад дође Давиду и саопшти му то, рекавши: „Хоћеш ли да на тебе дођу три године глади у твоју земљу, или да бежиш три месеца од својих противника, или да три дана хара пошаст по твојој земљи? Размисли и одлучи какав одговор да донесем ономе који ме је послао.“

¹⁴ Давид одговори Гаду: „На великој сам муци... Нека паднемо у руке Господње, јер је велико његово милосрђе; само да не паднем у људске руке.“

¹⁵ Тада је Господ послао помор на Израил, почевши од тог јутра до дана који је био одређен. Умрло је седамдесет хиљада људи од Дана до Вир-Савеје.

¹⁶ Али кад је Анђео пружио руку да уништи Јерусалим, Господ је одустао од невоље, па је рекао Анђелу који је усмрћивао народ: „Доста је! Повуци своју руку!“ Тада се Анђео Господњи налазио код гумна Орне Јевусејца.

¹⁷ Кад је Давид видео како Анђео убија народ, рекао је Господу: „Ево, ја сам згрешио, ја сам учинио опако дело; али ово стадо, шта су они учинили? Нека твоја рука падне на мене и на дом мога оца.“

Давид подиже жртвеник

¹⁸ Тог дана је Гад дошао к Давиду и рекао: „Иди и подигни Господу жртвеник на гумну Орне Јевусејца.“

¹⁹ Давид оде и учини по Гадовој речи, како је Господ заповедио.

²⁰ Кад је Орна погледао доле, угледао је цара и његове слуге како долазе к њему. Орна изађе и поклони се цару лицем до земље.

²¹ Орна рече: „Зашто је мој господар цар дошао к своме слуги?“

Давид одговори: „Да од тебе купим гумно и саградим жртвеник Господу, да се заустави ова пошаст над народом.“

²² Орна рече Давиду: „Нека га мој господар цар узме, па нека принесе на жртву шта год му је по вољи. Ево, овде су волови за жртву свеспалницу, млат и волујски јармови за дрва.

²³ Све то Орна даје цару.“ И још Орна рече цару: „Нека Господ, Бог твој, милостиво погледа на тебе.“

²⁴ Цар одговори Орни: „Не, него ћу их купити од тебе по одређеној цени. Нећу принети свеспалнице Господу, Богу своме, а да ме ништа не кошта.“

Тако је Давид купио гумно и волове за педесет сребрних шекела.

²⁵ Тамо је Давид саградио жртвеник Господу и принео жртве свеспалнице и жртве мира. Господ је услишио молитву за земљу, те је престала пошаст у Израиљу.

Biblica® Нови српски превод, слободна права
The Holy Bible in the Serbian language, Biblica® Open
New Serbian Translation Cyrillic 2017

copyright © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Language: Српски/ Srpski (Serbian)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Нови српски превод, слободна права™

Ауторска права © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc у Заводу за патенте и жигове Сједињених Америчких Држава. Користи се са дозволом.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Ово Свети писмо или „Дело“ је доступна под међународном лиценцом Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). Да бисте видели ову лиценцу, посетите <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> или пошаљите писмо на адресу: Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc. Сваки пут када користите жиг Biblica® морате да имате писану дозволу од Biblica, Inc. Имате дозволу да копирате и дистрибуирате ово дело, све док га не мењате и задржавате наслов какав јесте, који укључује заштићени знак “Biblica®”. Измене или превођење овог дела ће створити изведено дело, које ће захтевати да уклоните заштићени знак Biblica®. Када објавите ово изведено дело, морате да наведете које сте промене направили тамо где људи могу да их виде, на пример на интернет страници. Такође, морате да покажете одакле је оригинално дело: „Оригинално дело Biblica, Inc. је бесплатно доступно на www.biblica.com и open.bible.”

Без обзира да ли користите ово дело без промена или направите изведено дело, изјава о ауторским правима мора да буде наведена на насловној страни или страни о ауторским правима дела/произведеног дела на следећи начин:

Biblica® Нови српски превод, слободна права™

Ауторска права © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc у Заводу за патенте и жигове Сједињених Америчких Држава. Користи се са дозволом.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Такође, морате да понудите свој изведени рад користећи исту лиценцу (CC BY-SA) и правила.

Уколико желите да обавестите Biblica, Inc. у вези са вашим преводом овог дела, молимо вас да нас контактирате на <https://open.bible/#feedback>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Нови српски превод, слободна права™

Ауторска права © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc у Заводу за патенте и жигове Сједињених Америчких Држава. Користи се са дозволом.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/#feedback>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 20 May 2025 from source files dated 21 May 2025

c1df326b-f9ae-5728-a9ee-0b561c122248